

Suliarineqarpoq uunga

Namminersorlutik Oqartussat

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Allakkiap suussusaa

Nalunaarusiaq

Ulloq

8.juni 2018

KANGERLUSSUUP MITTARFIATA SIUNISSAA

PILLUGU PERIARFISSATUT ILUSILIAT

TALLIMAT

**KANGERLUSSUUP MITTARFIATA SIUNISSAA PILLUGU
PERIARFISSATUT ILUSILIAT TALLIMAT**

Iluarsineqartoq
Ulloq
Suliarinnittoq
KS

Final
20.04.2018
FBK & JACS
ERK & HET

IMAI

1.	SULIASSAMUT TUNNGAVIUSUT	6
2.	PERIARFISSATUT ILUSILIAT 5-IT TAAKKUA NASSUIARNEQARNERAT	8
3.	POLITIKKIKKUT AAMMA MALERUAGASSIINIKKUT PIUMASAQAATINUT KILLISSALIUSSAT	10
3.1	Inatsisartut mittarfiit ilusiligaanerat pillugu periusissatut aalajangiineri	10
3.2	Misissueqqissaarnerup ilusaa	10
3.3	Kommunit soqutigisaat aamma mianerisassat	10
3.4	Nunani tamalaani aamma nunami namminermi angallassermermi piumasaqaatinut killissaliussat	11
3.5	Sakkutooqarfinnut pisussaaffiit	11
3.6	Eqikkaaneq aammalu periusissatut piumasaqaatinut killissaliussanut tunngatillugu sanilliussineq	13
4.	PERIARFISSATUT ILUSILIANI TALLIMANI TAAKKUNANI PINGAARNERTIGUT NAJOQQUTARISAQ AAMMA INGERLATSINERMI TUNNGAVIGINEQARTOQ	15
4.1	Periarfissatut ilusiliaq 1: Kangerlussuarmi mittarfiup takissusaa ullumikkutut attatiinnarlugu, 2810 meterimik mittarfeqartillugu aammalu atitussusaa 60-iniit 45 meterinut annikillillugu	15
4.2	Periarfissatut ilusiliaq 2: Najukkami angallanneq 2.200 meterimik mittarfeqarluni	15
4.3	Periarfissatut ilusiliaq 3 aamma 4: 1.500 imaluunniit 1.199 meterimik mittarfeqarluni taamaallaat najukkami angallanneq	16
4.4	Periarfissatut ilusiliaq 5: 799 meterimik mittarfeqarluni taamaallaat najukkami angallanneq	16
5.	ANGALLANNERUP INERIARTORNISSAA NAATSORSUUTIGINEQARTOQ	18
5.1	Rambøll-ip niuerfimmik nalilersuina	18
5.2	Qeqqata Kommuniata Imarpikkut angallannerup ingerlaannarnissaanik naliliinera	20
6.	ANINGAASALIINISSAMIK PISARIAQARTITSINEQ	21
6.1	"Airside"-mi aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq – SWECO-p misissueqqissaarnera	21
6.2	Periarfissatut ilusiliaq 1: Maannakkut inissaqartitsinermut tamakkiisumik iluarsaassinermut aningaasaliinermut missingersuutit, mittarfik 2.810 meteri	22
6.3	Periarfissatut ilusiliaq 2: Naalisamik mittarfeqarluni Imarpikkut angallannermut atorneqartussatut tamakkiisumik iluarsaassinermut aningaasaliinissamut missingersuutit, 2.200 meteri	23
6.4	Periarfissatut ilusiliaq 3 aamma 4: Najukkami angallannermut tamakkiisumik iluarsaassinermut	

	anigaasaliinermut missingersuutit, mittarfik 1.500 imaluunniit 1.199 meteri	24
6.5	Periarfissatut ilusiliaq 5: Najukkami angallannermut tamakkiisumik iluarsaassinnermut anigaasaliinermut missingersuutit, mittarfik 799 meteri	26
6.6	Periarfissatut ilusiliani 5-ini taakkunani anigaasaliinerit annertussusaannik eqikkaaneq aamma sanilliusineq	27
6.7	Avatangiisini suliniuteqarnerit	27
7.	2022-IMI INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT	29
7.1	Tunngavissaritinneqartut	29
7.2	Innuttaasut amerlassusaat aamma MIT-imi sulisut amerlassusaat	30
7.3	Periarfissatut ilusiliani tallimani taakkunani ingerlatsinermut missingersuutit takussutissiaq	31
7.4	Periarfissatut ilusilianut ataasiakkaanut ingerlatsinermut missingersuutit nassuiarneqarnerat	32
7.5	Ingerlatsinerup inernera allangortinneqartoq aamma Kangerlussuarmi Mittarfimmut tapiissutinik pisariaqartitsineq	36
8.	MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	37
8.1	Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermut paasissutissiineq	37
8.2	Tunngavigineqartut	37
8.3	Periarfissatut ilusiliaq 1-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 2.810 meteri	37
8.4	Periarfissatut ilusiliaq 2-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 2.200 meteri	38
8.5	Periarfissatut ilusiliaq 3-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 1.500 meteri	39
8.6	Periarfissatut ilusiliaq 4-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 1.199 meteri	40
8.7	Periarfissatut ilusiliaq 5-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 799 meteri	40
8.8	Periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununga akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit imminnut sanilliunneqarnerat	41
9.	ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	43
9.1	Ingerlatsinermi angusat	43
9.2	Sanaartorermit aningaasartuutit	44
9.3	Ingerlatsinermi aningaasartuutit	46
9.4	Aningaasaqarnikkut inernera	47
9.5	Malussarissutsimik misissueqqissaarneq	
10.	NAGGASIUTIGALUGU OQAASEQAATIT	50

Naalisaanerit:

Airside	Mittarfik, taxanut aqqusernit aamma uninngasarfiit
BL	Timmisartumik angalanermut aalajangersakkat
EASA	European Aviation Safety Agency,
ETOPS	Extended Twin Engine Operations (Mittarfimmi sullissineq, assersuutigalugu Europa-miit Amerikamut Avannarlermut Imarpik qulaallugu timmisartut marlunnik motoorillit, motoorit kukkuneqarneranni minutsit 60-it iluanni missinnaanerannik, qulakkeereqataasussa).

GOH	Nuuk
GP	Glide Path
ICAO	International Civil Aviation Organization
JAV	Ilulissat
JEG	Aasiaat
JFR	Paamiut
JSU	Maniitsoq
KAIR	Kalaallit Airports
IAN	Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik
LLZ	Localizer
Mittarfeqarfiit	Mittarfeqarfiit
NDB	Non-directional Beam
PAPI	Precision Approach Path Indicator
SFJ	Kangerlussuaq
UAK	Narsarsuaq
USAF	US Air Force

1. SULIASSAMUT TUNNGAVIUSUT

Illoqarfinnut marlunnet Imarpik qulaallugu toqqaannartumik timmisartuussisarnissaq siunertaralugu, Nuummi (GOH) aamma Ilulissani (JAV) timmisartoqarfinni mittarfiit tallillugit allilerillunilu Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallasseriaaseq annertuumik allanngortinneqassasoq, Inatsisartut tunngaviusumik aalajangiipput. Tassunga ilanngutissapput Qaqortumi mittarfik nutaaq (JJU) Narsarsuarmi Mittarfimmu (UAK) taartaasusaaq kiisalu qulimiguulinnut mittarfiit anginersaannut taartaasussanik najukkani nutaanik arlalinnik mittarfiliornissaq pillugu pilersaarutit.

Inatsisartut taamaaliornermi, Kangerlussuarmi (SFJ) aamma Narsarsuarmi siusinnerusukkut sakkutooqarfinni timmisartoqarfiusimasut Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit imarpik qulaallugu angallannermut tikiffiusarsimallutik, oqaluttuarisaanermi mittarfiit ilusiligaanerat allanngortissavaat. Tamatumunnga taarsiullugu ilaasut amerlanersaasa sumunnarfissaannut suminganeerfissaannullu – tassalu Nuummi aamma Ilulissani - maannakkut Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinnik pilersitsisoqassaaq.

Imarpik qulaallugu timmisartuussinerup Nuummumut aamma Ilulissanut toqqaannartumik timmisartuussisarnermut allanngortinneqarneranut atatillugu, Kangerlussuarmut angallannermut tunngavissat annertuut atuukkunnaassapput, tassami mittarfimmi sulisut aamma takornariat aalajangersimasumik amerlassusillit, Kangerlussuarmi maannakkut ingerlatanik attasiinnarnissamut naammattussaangitsut eqqaassanngikkaanni, ilaasut tamarmiusut ilai ikinnerusut kisimik imminermini Kangerlussuarmi mittarfik angalanerminni siunnerfigisarmassuk.

Kangerlussuarmi mittarfik ullumikkut Mittarfeqarfiit isertitaqarfiisa pingaarnersaraat, taanna 66 mio. koruunit missaanni sinneqartoofiusumik ingerlatsinermi angusaqarfiunnarani, kisianni aamma Mittarfeqarfiit mittarfiinut amigartooruteqarfiusartunut taperseeqatigiissitsinissamik periarfissaqalersitsisarluni.

Kisiannili aamma oqaatigineqassaaq Mittarfeqarfiit /Namminersorlutik Oqartussat Kangerlussuarmi aningaasaliinissamik pisariaqartitsipput, tassani ilaatigut ilaallutik mittarfiup iluarsaanneqarnissaa annertoq aammalu pilersuiffinni aningaasaleeqqinnerit pisariaqartut. Terminali aamma akunnittarfik ukiuni kingulliunerusuni assigiinngitsunik iluarsaassineri suliasanik ingerlatsiviusimapput, kisianni aningaasaleeqqinnerit annertunerusut ukiuni aggersuni pisariaqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasaliinissamik pisariaqartitsineri taakkua Nuummi aamma Ilulissani Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfinni nutaani taakkunani aningaasaliinissanut ataqaatigiissillugit isigineqassapput.

Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallasseriaatsimut mittarfittut pingaarnertut inissisimanermi saniatigut Kangerlussuaq aamma Qeqqata Kommuniani nunaqarfiuvoq, pingaartumik angallannerup aamma takornariatitsisarnerup iluanni inuussutissarsiornissamut suliffeqarnissamullu periarfissanut tunngatillugu mittarfimmik pingitsuisuinnaangitsunik 500-it missaannik innuttaqarluni. Kangerlussuarmi Mittarfik

annikillisinneqassappat imaluunniit Imarpikkoorluni angallannermut matuneqassappat, nunaqarfimmi suliffeqarnissamut periarfissat annertuumik annikillisussaapput.

Nalunaarusiami matumani Kangerlussuarmi Mittarfiup siunissami atorneqarnissaanut periarfissatut ilusiliaasinnaasut assigiinngitsut nassuiarneqarput. Nalunaarusiaq taamaalilluni Kangerlussuarmi mittarfimmi siunissami mittarfiup takissusissaa pillugu politikikkut aalajangiinissanut tunngavissiisinnaavoq.

2. PERIARFISSATUT ILUSILIAI 5-T TAAKKUA NASSUIARNEQARNERAT

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfiup (IAN) Inuussutissarsionermut Naalackersuisoqarfik aamma Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik peqatigalugit mittarfiit ilusiligaanerannut nutaamut, suliniutinullu taassuma malitsigisaannut, ilanngullugit pingaartumik Nuuk aamma Ilulissat, tunngatillugu misissueqqissaarnerit arlallit aallartippai.

Misissueqqissaarnernut taakkununga ilassutigalugu, timmisartumik angallannermi periaatsimut nutaamut, tamatumalu malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussanut, Mittarfeqarfinnut, Qeqqata Kommunianut kiisalu soqutigisaqartunut allanut, ilanngullugu Illersornissaqarfik, suliaqarnikkut aningaasaqarnikkullu sunniutaasussanut, ataqatigiissillugu, Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaanut periarfissatut ilusilianik tallimanik suliaqarnissamik IAN-ip Rambøll qinnuigaa.

Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit 2.200 meterimik mittarfilerlugit annertusaaviginissaannik aalajangiinnermi siunertaavoq, Imaprikkoortutik ilaasut amerlanerpaartaasa Nuummi aamma Ilulissani aallarfirminnut imaluunniit ornigassaminnut taakkunangaaniillu toqqaannartumik ingerlatinneqartarnissaat, Kangerlussuarmut tassangaaniillu akisoqutaasumik timmisartuussisaqattaarfiunngitsumik. Tassunga ilanngutissaaq, Sinerissami ornigassanut allanut mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussinerit, ullumikkut Kangerlussuarmut tassangaaniillu mittarfimmit annerusumit minnerusumik timmisartuussinerit pisartunit, mittarfimmut akunniffissanut nutaanut taakkununga taakkunangaaniillu, nalinginnaasumik sivikinnerulissammata akikinnerulissallutillu. Taamaattoq tassani Sisimiut ilaanngilaq, tassani ullumikkut Kangerlussuarmut pisartunit mittarfimmit annerusumit minnerusumut aqutit ungasinnerulissammata.

Rambøll-ip qupperneri tullerni Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaanut periarfissatut ilusiliaasinnaasuni tallimani tunngavigisat, uuttuutit aamma sunniinerit, nassuiarpai. Periarfissatut ilusiliani tallimani taakkunani makkua annertussutsit annikilliarernerini aamma aningaasaliinerit annertussusaanni, nassuiarneqarput:

Periarfissatut ilusiliaq 1:	Periarfissatut ilusiliaq 2:	Periarfissatut ilusiliaq 3:	Periarfissatut ilusiliaq 4:	Periarfissatut ilusiliaq 5:
SFJ Imarpikkoortuluni aqqummi angallannermut mittarfittut pingaarnertut atorunnaarsinne qassaaq, tamanna GOH-mut aamma JAV-imut nuunneqassallu ni. GOH-mit SFJ-mut immaqalu aamma JAV-imut nunap immikkoortuani	SFJ Imarpikkoortuluni aqqummi angallannermut mittarfittut pingaarnertut atorunnaarsinne qassaaq, tamanna GOH-mut aamma JAV-imut nuunneqassallu ni. GOH-mit SFJ-mut immaqalu aamma JAV-imut nunap immikkoortuani	Timmisartunut turbo-nik sarpilinnut Islandimut timmisartuussisi nnaasunut mittarfimmi GOH-mit aamma JAV-imit nunap immikkoortuini angallannermut SFJ attatiinnarneqasaaq	Timmisartunut turbo-nik sarpilinnut mikisunut aamma akunnattumik angissusilinnut mittarfimmi GOH-mit aamma JAV-imit nunap immikkoortuini angallannermut SFJ attatiinnarneqasaaq	SFJ timmisartumik sarpilimmik mikisumik timmisartuussis arnermut annikillisinneqasaaq, mittarfimmut naatsunut pilersarutigineq artunut naapertuuttunn gorlugu.

angallanneq i- ngerlaannassaa q	angallanneq i- ngerlaannassaa q			
Mittarfik 2810 x 45 meter (ullumikkutut, taamaattoq silissusaa 45 meterinut annikillillugu)	Mittarfik 2200 x 45 meter	Mittarfik 1500 x 30 meter	Mittarfik 1199x 23 meter	Mittarfik 799 m x 18 meter
Akunnattumik ungasissusilimm ut timmisinnaasut tamarmik aammalu ungasissumut timmisinnaasut tamarmik missinnaapput	Akunnattumik ungasissusilimm ut timmisinnaasut tamarmik aammalu ungasissumut timmisinnaasut amerlanerit ilanngullugu 330-200 missinnaapput	Timmisartut turbo-nik sarpillit soorlu ass. Dash 8 – 200 - Q400 aamma ATR 72 missinnaapput	Timmisartut turbo-nik sarpillit soorlu ass. Dash 8 – 200 aamma ATR 42 missinnaapput.	Ass. DHC 6 – Twin Otter aamma King Air 200 assigisaalu missinnaapput
				

3. POLITIKKIKKUT AAMMA MALERUAGASSIINIKKUT PIUMASAQAATINUT KILLISSALIUSSAT

3.1 Inatsisartut mittarfiit ilusiligaanerat pillugu periusissatut aalajangiineri

Aallaqqaasiinermi taaneqartutut, Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallasseriaatsip allanngortinnissaa Inatsisartut aalajangiuppaat, taamaalilluni assartuussinermik suliaqarneq annikillisinneqassalluni, aammalu ullumikkut pisartunit ornigassamut toqqaannartumik angalasut timmisartuunneqartarnerat annertunerulissalluni. Tamanna pingaartumik Imapikkoorluni angallannermut atuuppoq, tassani timmisartuussinerit siunissami, Kangerlussuakkoornissamut taarsiullugu, Nuummumut aamma Ilulissanut taakkungannaaniillu toqqaannartumik pialissalluni. Imapik qulaallugu timmisartuussisalernissamut Nuummumut aamma Ilulissani annertusaanissanut tunngatillugu aalajangiinernut atatillugu, Kitaani sinerissami kiisalu Tasiilami aamma Ittoqqortoormiini mittarfinnik naatsunik nutaanik arlalinnik pilersitsisoqassasoq Inatsisartut aalajangerput.

3.2 Misissueqqissaarnerup ilusaa

Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit allilerneqarnissaannut kiisalu Qaqortumi nutaamik mittarfiliornissamut aamma mittarfinnik naatsunik tallimanik pilersitsinissamut atatillugu, timmisartumik angallassinermut suliaasaqarfiup siunissami ilusiligaanissaanut aningaasaqarnermut inuiaqatigiinnullu tunngasunik misissueqqissaarnerit arlallit aallartinneqarput. Misissueqqissaarnerit Naalakkersuisoqarfinit assigiinngitsunit aamma Kalallit Airports-imit (KAIR) aallartinneqarput.

Misissueqqissaarnerup manna Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaanut immikkut ingerlatsinermut aamma aningaasaliineri aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup ilaatut isigineqassaaq, aammalu ilanngullugit Imapikkoorluni angallannerup Kangerlussuup mittarfianit Nuummumut aamma Ilulissanut nuutinneqarnerani Mittarfeqarfinnut sunniutaasussat. Misissueqqissaarnerup, misissueqqissaarnernut allanut aammalu pingaartumik Nuummumut aamma Ilulissani annertusaanerni aningaasaliinissanut misissueqqissaarnermut tunngatillugu kiisalu Imapikkoorluni angallannermut tunngatillugu mittarfiliassanut suliaassanut tamaginnut pingaarnertigut inuiaqatigiinnut tunngatillugu misissueqqissaarnissamut pilersaarutigineqartumut, ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

3.3 Kommunit soqutigisaat aamma mianerisassat

Qeqqata Kommunia, Kangerlussuarmi mittarfik taassuma ataaniimmat, Kangerlussuarmi mittarfiup attatiinnarnissaanut immikkut soqutigisaqarpoq, ilaatigut suliffissaqartitsinerup aammalu takornariartitsinermut suliaasaqarfimmi ingerlatat, minnerunngitsumillu takornariartitsinermi tunisassiamut qimussernermut tunngatillugu, "Arctic Circle"-mut aammalu immikkuullarilluinnartup "Arctic Circle Race"-p ingerlaannarnissaat qulakkeerniarlugu. Imapikkoorluni angallannerup peerneqarnerani Kangerlussuarmut tunngatillugu sumiiffimmi takornariartitsisarnermi ingerlatat annikillisinneqassasut qularnanngilaq.

Sisimiuniit aamma Maniitsumiit Imapikkoorlutik ilaasunik, taamaalillutik Nuummumut aamma Ilulissani mittarfinni nutaani pinissaannut taarsiullugu, taamaalillutik Kangerlussuarmut aqqusaartartussanik, sullissinissaq siunertarlugu, Kangerlussuarmi Imapik qulaallugu timmisartuussisarnerup ingerlaannarnissaanik periarfissaqarnerup attatiinnarneqarnissaa kissaatigalugu kommunip oqaatigaa.

Kommunip Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaa pillugu kissaatigisai immikkoortoq 5-imi erseqqinnerusumik sammeneqarput.

3.4 Nunani tamalaani aamma nunami namminermi angallassinermi piumasaqaatinut killissaliussat

Nunani tamalaani aamma nunami namminermi angallassinermi piumasaqaatinut killissaliussani ilaapput Trafikstyrelsimit Inuiaqatigiinni timmisartumik angallassinermut aalajangersakkat tamarmik (BL-it) kiisalu International Civil Aviation Organization-imit (ICAO) maleruaqqusat tamarmik. Suleriaatsit taakkua timmisartuussinernut aammalu mittarfinnut tunngatillugu angallassinernut tunngasunut tunngatillugu ilusilersuinernut suleriaatsinullu tunngassuteqarput.

Ilusilersuinernut angallassinernullu piumasaqaatit taakkua nalunaarusiami matumani erseqqinnerusumik itisiliivigineqassanngillat, kisianni oqaatigineqaannassaaq, aningaasaliinissamut missingersuutitut missingersuinernullu tamaginnut, malitassat maleruagassiinikkullu piumasaqaatit taaneqartut taakkua naammassineqarnissaat, tunngavissaritinneqartoq. Tamanna mittarfiit pioreersut, taxi-nut aqqutissat aamma mittarfiup eqqaani iluarsaassinerni aammalu mittarfiup naanninngorlugulu aminningorlugulu annikillisinnaanut atuutissaaq. Ilanngullugu oqaatigineqassaaq, maannakkut saneqqutsinissamik akuersissuteqarnerit, assersuutigalugu Dash 8-200 maannakkut mittarfinnut tikittarnerannut tunngatillugu, mittarfinnut nutaanut imaluunniit allanngortinneqartunut ingerlaannartumik nuutinneqartussaannngimmata.

3.5 Sakkutooqarfinnut pisussaaffiit

Illersornissaqarfik Kalaallit Nunaata killeqarfiini alapernaarsuinermut aammalu nunavittamik illersuinernut atatillugu Kangerlussuarmi mittarfimmik akulikitsumik atuisuuvoq, taamatullu Kangerlussuarmi Mittarfik Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfinni ikkusuinernut atortunik sulisunillu assartuussinermut atorneqarpoq. Taamatuttaaq Kangerlussuarmi mittarfik danskit sakkutuuisa timmisartuunit aamma NATO-mi suleqatigisanit – pingaartumik USA-meersunit ikaartaatitut timmisartuussinerni, atorneqarpoq. 2016-imi Danskit Sakkutuuisa timmisartuuisa Kangerlussuarmi timmisartorneri 255-iupput (minnerit imaluunniit aallarnerit) aammalu USAF-ip timmisartorneri 278-iullutik, katillugit timmisartornerit 533-iullutik. Taakkua Kangerlussuarmi mittarfimmi inuiaqatigiinni Imarpik qulaallugu timmisartuussinernit amerlassusaasa amerlaqqatigiinnangajappai. Illersornissaqarfik aallarnermut aamma ilaasunut akitsuummik akiliisanngilaq, kisianni nalinginnaasumik ammasarfinnut ammaanermut akigitap 50%-ia akilertarlugu. Tassunga ilanngutissaaq, Illersornissaqarfiup Kangerlussuarmi mittarfimmik atuinermut Nunap karsianut aamma Mittarfeqarfinnut toqqaannartumik 6,4 mio. koruuninik akiliisarnera.

Illersornissaqarfiup timmisartunut inissiisarfik aamma sannaviit illutai pigisarai aammalu illuutunik assigiinngitsunik Mittarfeqarfinnit attartorluni. Aammattaaq taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussat/Mittarfeqarfiit aamma Illersornissaqarfik Kangerlussuup mittarfiata atorneqarnera pillugu 2001-imi ukiunut 20-inut sullissinissamut isumaqatigiissuteqarput. Toqqaannanngitsumik allassimavoq, Illersornissaqarfiup ingerlataannut mittarfiup ammatinneqarnissaa pisussaaffigineqartoq, taamatullu naatsorsuutigineqartariaqarpoq piginnittuunermut aammalu illutanut tunngatillugu attartornissamut isumaqatigiissummut, mittarfiup ingerlanneqarnera tunngavissaritinneqartoq.

Illersornissaqarfiup timmisartuutai Kangerlussuarmiittut tassaapput timmisartut Challenger oqitsut (business jets), timmisartuq malersuut kiisalu minnerunngitsumik C-130 timmisartuq Hercules assartuussinermik suliassanut atorpeqartartoq. C-130 mittarfimmi 1.100 meterisut takissusilimmi oqimaassusissani tamakkersimallugu aallarsinnaavoq. Kisiannili Kangerlussuarmi Mittarfik aamma NATO-p timmisartuinit assartuutinit angisuunit aamma tikinneqartarpoq, ilanngullugu assersuutigalugu C-17 Globemaster, usii apeqqutaallutik mittarfik takinerusariaqarluni. Illersornissaqarfiup timmisartua Challenger tassaavoq business jet usinik aamma ikummatissamik ulikkaaqqalluni 1780 meterimik takissusilimi missinnaasariaqartoq.

Oqaatigineqartutut, Mittarfeqarfiit aamma Illersornissaqarfiup sullissinissamut isumaqatigiissutaat maannakkut atuuttoq 2020-imi atorunnaartussaavoq, kisianni ilimagineqarpoq ilaatigut namminersortuunerup illersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu, Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanni sakkutuut timmisartuussisarnissaat suli periarfissaqartussaasoq. Kangerlussuarmi mittarfimmik milliliinissap Illersornissaqarfiup USAF-imilu isumaqatigiissutinik oqallisiginneqqinnissaq kingunerissavaa. Oqaatigineqassaaq Kangerlussuarmi mittarfik timmisartunik inissiivimmuut sakkutooqarfiup nunaminertaq atugaa 140.000 m² missaanni annertussuseqarmat, inuiaqatigiinni nunaminertaq atorpeqartoq 18.000 m² missaannik annertussuseqarluni. Kangerlussuarmi mittarfik mittarfittut naatsumik mittarfittaqartutut annikillisinneqassappat, mittarfimmi allami sakkutooqarfiup nunaminertat atugaasa pilerseqqinneqarnissaat pisariaqartinneqartussaavoq, naak immaqa sakkutooqarfiup ullumikkut pisariaqartitsinera 140.000 m²-init, Kangerlussuaq USAF-imut mittarfittut atorpeqarallarmat atugassiissutigineqartunit, annikinnerugaluartoq.

3.6 Eqikkaaneq aammalu periusissatut piumasaqaatinut killissaliussanut tunngatillugu sanilliussineq

Periarfissatut ilusiliaq 1: Mittarfik 2.810 m.	Periarfissatut ilusiliaq 2: Mittarfik 2.200 m.	Periarfissatut ilusiliaq 3: Mittarfik 1.500 m.	Periarfissatut ilusiliaq 4: Mittarfik 1.199 m.	Periarfissatut ilusiliaq 5: Mittarfik 799 m.
Namminersorlut ik Oqartussat mittarfinnut periusissaannut iluaqutaassaaq, kisianni SFJ-imi Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut pisariaqanngits utut iluseqarluni pisinnaasat a-torneqanngitsut annertuallaarne rannik malitseqarluni.	Namminersorlut ik Oqartussat mittarfinnut periusissaannut nutaamut iluaqutaassaaq, kisianni SFJ-imi Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut pisariaqanngits utut iluseqarluni pisinnaasat a-torneqanngitsut annertuallaarne rannik malitseqarluni.	SFJ Namminersorlut ik Oqartussat periusissaanni nutaami SFJ-imi nunaqarfimmu najukkami mittarfittut ilaatinneqarsinn aavoq	SFJ Namminersorlut ik Oqartussat periusissaanni nutaami SFJ-imi nunaqarfimmu najukkami mittarfittut ilaatinneqarsinn aavoq	Najukkami mittarfittut Namminersorlut ik Oqartussat mittarfinnut periusissaannut nutaamut ilaavoq.
Kommunip soqutigisai aammalu takornariartitsin ikkut soqutigisat SFJ-ip attatiinnarneqar nerani isiginiarneqassa pput	Kommunip soqutigisai aammalu takornariartitsin ikkut soqutigisat ilaannakortumik isiginiarneqassa pput, taamaattoq imarpikkoortum ik timmisartuussis oqartassanani	Kommunip soqutigisai aammalu takornariartitsin ikkut soqutigisat isiginiarneqassa pput, taamaattoq imarpikkoortum ik timmisartuussis oqartassanani	Kommunip soqutigisai aammalu takornariartitsin ikkut soqutigisat isiginiarneqassa pput, taamaattoq imarpikkoortum ik timmisartuussis oqartassanani	Kommunip soqutigisai isiginiarneqassa nngillat, mittarfimmi sullissinermut sulisut ikittuunissaat eqqaassanngikk aanni
Sakkutooqarfium eqqarsaatigineq arnissaa isiginiarneqassa aq	Sakkutooqarfium eqqarsaatigineq arnissaa isiginiarneqassa aq.	Sakkutooqarfium timmisartunut Hercules-inut tunngatillugu eqqarsaatigineq arnissaa isiginiarneqassa aq, kisianni Illersornissaqarfium timmisartuinut Challenger-inut aammalu USAF-	Sakkutooqarfium timmisartunut Hercules-inut tunngatillugu eqqarsaatigineq arnissaa isiginiarneqassa aq, kisianni Illersornissaqarfium timmisartuinut Challenger-inut aammalu USAF-	Sakkutooqarfium eqqarsaatigineq arnissaa isiginiarneqanngilaq. SFJ-ip siunissaa pillugu aalajangiinissamut isornartoqarsinn aavoq. Taamaassappat

		ip timmisartuinut assartuutitut anginerusunut tunngatillugu, mittarfiup naatsuunera pissutigalugu, oqimaassutsini killilersuinertaq arluni.	ip timmisartuinut assartuutitut aalajangersimas unut tunngatillugu, mittarfiup naatsuunera pissutigalugu, oqimaassutsini annertuumik killilersuinertaq arluni.	GOH-imi imaluunniit JAV- imi mittarfimmi nunaminertaq sakkutuut timmisartuinik assartuutitik amerlanerusuni k kiisalu timmisartumik Challenger-imik tigusisinnaalerlu gu, allilerneqartaria qassaaq.
--	--	---	--	--

Takussutissiaq 1: Periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununga piumasaqaatinut killissaliussat sanilliunneqarnerat

4. PERIARFISSATUT ILUSILIANI TALLIMANI TAAKKUNANI PINGAARNERTIGUT NAJOQQUTARISAQ AAMMA INGERLATSINERMI TUNNGAVIGINEQARTOQ

4.1 Periarfissatut ilusiliaq 1: Kangerlussuarmi mittarfiup takissusaa ullumikkutut attatiinnarlugu, 2810 meterimik mittarfeqartillugu aammalu atitussusaa 60-iniit 45 meterinut annikillillugu

Kangerlussuarmi mittarfik ullumikkut Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit Imapikoorluni angallannermut qitiuvoq, mittarfik timmisartuussinermut tunngasutigut piffissamillu eqquisarnikkut pitsaalluinnartuusoq aallaaviulluni. Periarfissatut ilusiliaq 1-imi matumani Kangerlussuarmi mittarfik taamaalilluni Imapik qulaallugu aammalu ungasissumut timmisartut anginersaasa sullinnissaannut tamakkiisumik pisinnaasaqartillugu attatiinnarneqassaaq, taamaalillunilu ornigassani taakkunani silarlutsillugu Nuummut aamma Ilulissanut mittarfittut allatut qinigassatut atorineqarsinnaalluni. Tamatuma saniatigut mittarfik taamatutaaq ETOPS-ini iliuusissanik neqerooruteqarsinnaavoq.

Taamaattoq mittarfiup atitussusaa 60 meterinut 45 meterinut annikillisinneqassaaq, tamannalu inuiaqatigiinni angallannernut tamaginnut naammappoq.

Mittarfik 'airside'-mi, terminalimi kiisalu pilersuivinni annertuunik iluarsanneqartariaqarpoq. Kangerlussuarmi mittarfiup iluarsanneqarnissaa aammalu ullumikkutut attatiinnarneqarnissaa annertuunik aningaasaliiviusariaqarpoq, peqatigisaanillu Imapikoorluni angallannermit isertitassanut tunngavissat Kangerlussuup mittarfianit Nuummut aamma Ilulissanut nuutinneqartussaallutik.

Aningaasaliinernut ingerlatsinermullu missingersuutit immikkoortuni matuma kinguliiniittuni saqqummiunneqarput, kisianni matumani oqaatigereerneqarsinnaavoq, Imapikoorluni angallanneq Nuummut aamma Ilulissanut nuutinneqarpat, piginnaasat atorineqanngitsut annertoorujussuusussaasut.

4.2 Periarfissatut ilusiliaq 2: Najukkami angallanneq 2.200 meterimik mittarfeqarluni Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit allilerneqarnissaannik suliassat piviusunnigortinneqarpata, Kangerlussuarmi mittarfik, imarpikoorluni angallannermut/nunap iluani angallannermut katersuuffittut atuuttoq pisariaqartinneqarunnaartussaavoq, tassami Kangerlussuarmi mittarfimmit nunani tamalaani angallanneq imminermini annikitsuinnaammat.

Kisiannili mittarfiup 2200 x 45 meterinngorlugu iluarsanneqarnissaa attatiinnarneqarnissaalu isumaliutersuutigineqarsinnaavoq, tassani Imapik qulaallugu timmisartut, maannakkut timmisartoq A 330 Air Greenlandimeersoq ilanngullugu, missinnaassallutik. Angallassisartut ilaasa tamanna niuernikkut soqutiginaateqarsorippassuk, ilaatigut aasaanerani timmisartut attartorneqartartut aamma imaluunniit aasaanerani timmisartut angallavii tassaniitinneqarsinnaapput.

Timmisartoqarfik aamma mittarfik taamaattoq ETOPS-ini angallassinermik sullissinerup ingerlaannarneranut atorneqarsinnaavoq. Aammattaaq Kangerlussuarmi mittarfik Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnut, mittarfinni taakkunani silarlutsillugu, mittarfittut allatut qinigassatut, aammalu sakkutuut ingerlataannut naammattumik angissusilimmik mittarfeqarnissap qulakkeerneaannarnissaanut, atorneqarsinnaavoq.

Kisiannili Kangerlussuarmi mittarfimmi maannakkut niuernermt tunngavissat annertunerpaartaat atuukkunnaartussaapput, peqatigisaanillu mittarfeqarfinni annertoorujussuarnik aningaasaleeqqinnissaq pisariaqartinneqartussaalluni. Tassunga ilanngutissaaq, isertitassanut tunngavissanut sanilliullugu, ingerlatsinermut aningaasartuutit qaffasissuusussaanerat.

Aamma periarfissatut ilusiliami tassani, angallannermut tunngavissat aningaasaliinissanut pisariaqartunut annertoorujussuarnut sanilliullugu, Kangerlussuarmi mittarfimmi piginnaasat atorneqanngitsut annertoorujussuusassaapput.

4.3 Periarfissatut ilusiliaq 3 aamma 4: 1.500 imaluunniit 1.199 meterimik mittarfeqarluni taamaallaat najukkami angallanneq

Periarfissat pingajuat aamma sisamaat tassaavoq mittarfiup 1.500 imaluunniit 1.199 meterimut annikillisinneqarnera, tamanna Kangerlussuup, Nuup aamma Ilulissat akornanni najukkami angallannermi turbo-nik sarpilimmik timmisartuussinissamut naammassalluni. Mittarfiit takissusaat taakkua aamma Islandimut aamma Islandimit turbo-nik sarpilinnik timmisartuussinissamut naammattussaapput. Tamatuma kingunerisaanik mittarfiup iluarsaannissaanut aningaasaliinerit annikinnerusussaapput, kisianni aamma isertitassaasinnaasut annikinnerusussaallutik, tassami taamaallaat timmisartut minnerusut (Dash 8-200 assigisaalluunniit) mittarfimmut aamma mittarfimmit timmisartuussisinnaassammata. Timmisartut sarpeqanngitsut motoorillit mikisut, soorlu assersuutigalugu A319 aamma mittarfimmit timmisartuussisinnaassapput, immaqa oqimaassusaat killiliivigineqarlutik.

Mittarfik 1.199 meteri maannakkut timmisartut atorneqartut Dash 8-200 aammalu assersuutigalugu ATR 42 ilaasunut 40-it missaannut inissaqartitsisut, sullinnissaannut naammassaaq, mittarfimmi 1.500 meteriusumi Dash 8 – Q400 anginerusut ilaasut 76-it angullugit inissaqartitsisut sullinneqarsinnaassallutik. ETOPS-inut, mittarfinnut allatut qinigassanut aamma timmisartunik anginerusunik ikaartaatitut timmisartuussinernut niuernermt tunngavissat, mittarfimmut 2.200 meterimut sanilliullugu, atorunnaartussaapput.

Taamatut inuiaqatigiinni mittarfiup annikillisinneqarnerata malitsigisaanik illuutit aamma pilersuiviit isaterneqartussaapput, immikkoortoq 6.8-imi erseqqinnerusumik nassuarneqartutut, avatangiisini suliniuteqarnissaq pisariaqalersinnaalluni.

4.4 Periarfissatut ilusiliaq 5: 799 meterimik mittarfeqarluni taamaallaat najukkami angallanneq

Periarfissatut ilusiliami kingullermi mittarfik 799 meterimut annikillisinneqarpoq, Qeqertarsuup Tunuani aammalu Kalaallit Nunaata kujataani qulimiguulinnut mittarfinnut taartissatut mittarfinnut naatsunut nutaanut tallimanut pilersaarutigineqartunut naapertuuttumik.

Mittarfimmi 799 meteriusumi timmisartut Dash 6 Twin Otter assigisaalluunniit ilaasut 19-it tikillugit inissaqartitsisut aammalu killilimmik cargo-nik inissaqartitsiviusut, sullinneqarsinnaapput. Taamaattoq aamma Dash 8-200 atorlugu oqimaassusaa killeqartillugu aammalu maannakkut mittarfinni naatsuni Dash 8-200-mik timmisartuussinissamut sanequtsinissamut maannakkut akuersissutaasoq attatiinnarneqassasoq piumasaaqatigalugu, timmisartuussisoqarsinnaassaaq.

Mittarfik 799 meteri C-130 Hercules imaluunniit Illersornissaqarfiup timmisartua Challenger atorlugit sakkutuut timmisartuussinissaannut naammanngilaq.

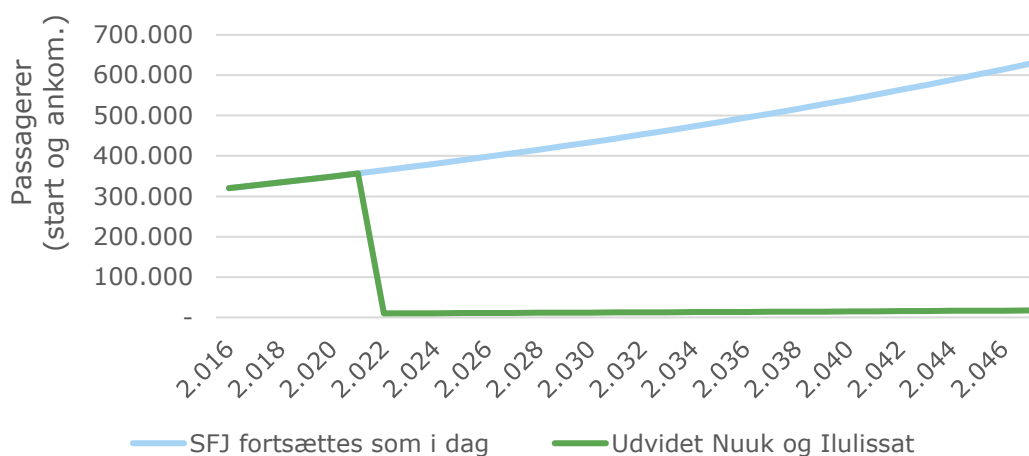
Mittarfik 799 meteri Kangerlussuarmi timmisartunut periarfissaasinnaasunut annertuumik killiliisussaavoq, aammalu Twin Otter assigisaaluunniit piareersimassasoq qulakkeerneqarsinnaanani.

Aammalu periarfissatut ilusiliami matumani mittarfiup ingerlatsinermut angallannermullu tunngavissaannut annikillisanut naleqqussaaniarluni, saliinissaq aamma illutanik atortorissaarutinillu isaterinissaq pisariaqartinneqartussaavoq. Tamanna avatangiisinut tunngasunik aningaasartuuteqarfiusinnaavoq, taakkualu immikkoortoq 6.8-imi erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

5. ANGALLANNERUP INERIARTORNISSAA NAATSORSUUTIGINEQARTOQ

5.1 Rambøll-ip niuerfimmik nalilersuinera

Ukiuni kingullerni Kangerlussuup mittarfiani timmisartumik angallassinerep annertusiartornera takuneqartoq aallaavigalugu aammalu BNP aamma timmisartumik angallannerup imminnut ataqatigiinnerannik nalilersuineq aallaavigalugu, Kangerlussuarmi mittarfimmi timmisartumik angallannerup ukiumut annertusisarnera 2,2%-imut missingersorneqarpoq ¹. Kangerlussuarmi mittarfimmi angallanneq ullumikkut ingerlaannassappat, tamanna maannakkut 2016-imi ilaasut 330.000-iusut 2047-imi ilaasunut 628.000-inut amerlinerannik kinguneqartussaavoq (ilaasut aallartut aamma tikittut), piffissami amerlinerat qaffakkiartuaaginnassalluni.

Ilusiliaq 1: Kangerlussuup mittarfiani ilaasut 2016 – 2047

Periarfissatut ilusiliani tamaginni naatsorsuutigineqartutut Imapikkoorlutik ilaasut tamarmik Nuummumut aamma Ilulissanut nuutinneqarpata, Kangerlussuarmi mittarfimmi ilaasut tamarmik 2022-imi siumut utimullu ilaasunut 10.000 missaannut imaluunniit siumuinnaq angalasunut 20.000-it missaannut ikilisussaapput. Taamaalilluni maannakkut ilaasunut kisitsisit **6%-iisa** missaat kisimik Kangerlussuarmi mittarfimmi kisinggoruttussaapput.

Ilaasut 20.000 missaanniittut taakkua tassaasussaapput takornariat, najukkamiit angalasut kiisalu allat, ilanngullugit ilisimatusarnernik ingerlataqarnernut atatillugu angalasut. Missingersuineq imatut nassuiarneqarsinnaavoq:

Qeqqata Kommunianit immikkut sulianik ingerlatitsineq malillugu Kangerlussuarmi akunnittarfimmi unnuisut 17.300-it Naatsorsueqqissaartarfiup 2016-imi nalunaarsorsimavai. Taakkunannga 10.100-it kalaaliupput aammalu 7.200-it Danmarkimeersuullutik, Islandimeersuullutik nunanillu allaneersuullutik. Naatsorsuutigineqarpoq takornariat Kalaallit Nunaanneersut, Danmarkimeersut aamma nunanit allaneersut amerlasuut, Imapikkut angallannermi timmisartumut akigititat akikinnerat pissutigalugu, ullumikkut

¹ Mittarfeqarfinit, Naatsorsueqqissaartarfimmi aamma Nationalbanken-imit angallannermut kisitsisitigut paasisutissat: Kalaallit Nunaat aalisarneq annertugaluartoq anigorniagassaarpoq, August 2017

Kangerlussuarmukartartut – Imapikkoorluni angallavik Nuummumut aamma Ilulissanut nuutinneqarpat, angallanneq taanna atuukkunnartussaavoq. Taamaattumik takornarianut kisitsisit annikillisussaapput. Naatsorsuinerni tamatuma kingulianiittuni naatsorsuutigineqarpoq, takornariat Kalaallit Nunaanneersut taamatullu nunanit allaneersut 8.500 missaannut imaluunniit ilaasut tikittussat aallartussallu 17.000-inut affaannangortussaasut.

Kangerlussuarmi maannakkut najugaqartut inuit 500-it missaanniipput, Imapikkoorluni angallannerup atorunnaarneranut atatillugu, suliffissaqarnissamut periarfissat annikinnerulernerat pissutigalugu, ikilisussatut naatsorsuutigineqartariaqartut. MIT naliliivoq, Kangerlussuarmi mittarfiup annikillisinneqarnerani najugaqartut 250-it missaanniissasut, pingaartumik Mittarfeqarfanni sulisut ukiumut 4-5-eriarlutik Kangerlussuarmut aamma Kangerlussuarmut angalasussaallutik, siumuinnaq angalasut 1.000 – 1.250 imaluunniit aallarlutik uterlutillu angalasut 2.000 – 2.500 missaannik amerlassuseqarlutik.

Kiisalu ilisimatusarnermik ingerlataqarnermut atatillugu kiisalu atorfillit allaffissornikkut susassaqarfinnut atatillugu Kangerlussuarmut tikeraartunik angalasoqartassaaq. Tassaniittut ilaasut amerlassusaat ukiumut ilaasunut 500-inut missingersorneqarput.

Taamaalliluni tamaasa ataatsimut katillugit 2022-imi ilaasut tikittut aallartullu 20.000 missaannut missiliussallugit naleqquppoq.

Kiisalu oqaatigineqassaaq Kangerlussuarmi aamma umiarsuarmik sinersortaammik takornarianik angalasunik paarlaatsitsisarnermut tunngatillugu niuerfiit ilaqarmata. 2017-imi Kangerlussuarmi umiarsuarmik sinersortaammik ilaallutik takornariat katillugit 7.000-iupput, umiarsuarmi ilaasunut ikisussanut imaluunniit niusussanut paarlaasussanut, timmisartumut ilaasunut tikittunut aallartunullu 14.000-inut naapertuullutik. Taakkua takornariat immikkut ittut amerlanerpaartaat ullumikkut Københavnimut aamma Københavnimit Air Greenland-imit assartorneqartarput imaluunniit immikkut Air Greenland-imit attartukkamik timmisartuunneqartarlutik. Imapikkut angallanneq Nuummumut aamma Ilulissanut nuutinneqassappat, umiarsuaatillit maannamut Air Greenland-ip angallavinni timmisartuussinerini ilaasunik timmisartuussisartut, Nuummi imaluunniit Ilulissani niusussanngorlugit ikisussanngorlugillu imaatigut angallavimminnik allannngortitsinissaat, ilimanarpoq. Kisiannili misissueqqissaarnermi matumani naatsorsuutigineqarpoq, umiarsuarmi sinersortaammi ilaasut taakkua, attartukkamik timmisartuunneqartartut – Kangerlussuarmi mittarfimmi timmisartuunneqartarnerat ingerlaannassasoq, tassani umiarsuarmi sinersortaatini ikisassallutik imaluunniit niusassallutik. Tamatuma kingorna naatsorsuutigineqarpoq umiarsuarmik sinersortaammik angallannerup affaa Kangerlussuarmiitiinnarneqarsinnaasoq aammalu affaa kingulleq Nuummumut imaluunniit Ilulissanut nuutinneqassasoq.

Ilanngunneqassaaq, angallannerup taassuma, umiarsuarmi sinersortaammi ilaasut paarlaattarlutik, ingerlaannarnissaanut, Imapik qulaallugu timmisartunik sullissiviusinnaasumik mittarfiup takissuseqarnissaa pisariaqarmat, tassa imaappoq mittarfik 1.799 meteri takinerusorluunniit. Taamaattumik umiarsuarmi sinersortaammi ilaasut taamaallaat periarfissatut ilusiliaq 1-imi aamma 2-imi ilanngunneqarput.

Eqikkaanermi mittarfiit takissusaanni assigiinngitsuni Kangerlussuarmi mittarfimmi ilaasut amerlassusaat makkua naatsorsuutigineqarsinnaapput:

Periarfissat ut ilusiliaq 1: Mittarfik	Periarfissat ut ilusiliaq 2: Mittarfik	Periarfissat ut ilusiliaq 3: Mittarfik	Periarfissat ut ilusiliaq 4: Mittarfik	Periarfissat ut ilusiliaq 5: Mittarfik
---	---	---	---	---

	2.810 m.	2.200 m.	1.500 m.	1.199 m.	799 m.
Ilaasut Danmarkimeersut, Kalaallit Nunaanneersut aamma nunanit allaneersut	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
SFJ-imi najugaqartut angallannerat	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Ilisimatusarneq il.il.	500	500	500	500	500
Umiarsuarmik sinersortaammik ilaasut	7.000	7.000			
Katillugit	27.000	27.000	20.000	20.000	20.000

Takussutissiaq 2: Kangerlussuarmut aamma Kangerlussuarmut ilaasut amerlassusaat

Erseqqissarneqassaaq, angallannermut missingersuinerpiaq pineqanngimmat, kisianni angallannermi ugartuisussatut naatsorsuutigineqartut amerlassusaannut missiliuinerulluni. Akigititaq, angallaviit aamma akulikissutsit, niuerfiit ilaanniittunut assigiinngitsunut ugartuinnermut annertooujussuarmik pingaaruteqartussaapput.

5.2 Qeqqata Kommuniata Imapikkut angallannerup ingerlaannarnissaanik naliliinera

Qeqqata Kommuniata tikkuarpaa, Maniitsumit aamma Sisimiunit ilaasut amerlassusaat Københavnip aamma Kangerlussuup akornanni angallaviup attatiinnarnissaanut naammassasut.

Sisimiunit aamma Maniitsumit ilaasut maannakkut amerlassusaat taamaatsillugu, ilaasut 26.400-iullutik (ilaasut tikittut aamma aallartut), aammalu Imapikkoortoq timmisartoq 200-inik inissaqartitsisoq naatsorsuutigineqarpat (A 321 imaluunniit B 737-800), assartuussinissamik pisariaqartitsinerup naammassineqarnissaanut, piffissap qanoq ilinera apeqqutaalluni, kaaviiarluni angalanerit 65-it missaanniittut imaluunniit sapaatip akunneranut 1-2-eriarluni kaaviiartarnissaq, pisariaqartussaapput. Aamma takorloorneqarsinnaavoq Sisimiunit aamma Maniitsumit Imapikkoorlutik angalasunik sullissisumik, sapaatip akunneranut arlaleriarluni aallartartumik Kangerlussuarmi mittarfimmi aasaanerani angallaveqartoq.

Ilaasut 26.400-inik ilaneqarpata, soorunami tamanna aningaasaqarnermut pitsaasup tungaanut sunniisussaavoq, tamannalu immikkoortoq 8-imi, takussutissiaq 19-imi malussarissutsimik misissueqqissaarnermi takuneqarsinnaavoq.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq, ilusiliaq taanna taamaallaat periarfissatut ilusiliaq 1-imi aamma 2-imi piviusunngortinneqarsinnaammat, tassani Imapikkoorluni angallannermut mittarfik 2.200 aamma 2.810 meterinik takissuseqarmat.

6. ANINGAASALIINISSAMIK PISARIAQARTITSINEQ

6.1 "Airside"-mi aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq – SWECO-p misissueqqissaarnera

Kangerlussuarmi mittarfeqarfik, ilaallutik mittarfik, taxi-nut aqqutissat aamma nunaminertat, pitsaassusaat pitsaanngilaq aammalu mittarfimmi timmisartuussisarneq ingerlatiinnarneqassappat, annertuumik iluarsaanneqartariaqarlutik. Sweco qallitunik iluarsaassinissamut aningaasaliinissamut pisariaqartitsinernut 2017-imi teknikkikkut sanaartornermullu aningaasaqarnikkut nalilersuivoq, periarfissatut ilusiliat 9-it tassani ilaatinneqarlutik, "airside"-mi qallitunik tamaginnik tamakkiisumik iluarsaassinnermit aallartilluni, periarfissatut ilusilianut naannernik aminnernillu mittarfittaqtunut, taamaallaat najukkami angallannermi timmisartunik turbo-nik sarpilinnik sullissiviusinnaasunut. Periarfissatut ilusilianut 9-inut tamaginnut nalunaarusiami asfaltinik suliaqarnernut missingersuinerneq suliaqartoqarpoq.

Asfaltinik qallitunik iluarsaassinnermi, Sweco-p nalunaarusiaani nassuarneqartumi, mittarfimmut, taxa-nut aqqutissamut aamma nunaminertanut tunngatillugu inuiaqatigiinni mittarfimmut piumasaqaatit naammassineqarsimanissaat qulakkeerniarlugu, pisariaqartunik ilassutitut aningaasartuuteqartoqartussanngortussaavoq. Tamanna immikkoortumi matuma kingulianiittumi erseqqinnerusumik nassuarneqarpoq.

Scenarier for banelængder og anvendelse	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Banedimension (meter):	2810x60	2810x60	2810x45	2400x45	2200x45	1799x30	1500x30	1199x30	650x30
Investering / funktion mv:									
Runway	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TWY A	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Forplads	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rød zone (TWY B og Deicer)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Lilla zone (TWY C +)	x	x	x	x	x	x			
Grøn zone (Apron syd + TWY D)	x	x	x	x					
Gul zone ("Trekanten")	x								
Blå zone (Apron syd)	x								
Typisk størrelse fly:	B777-200	B777-200	B777-200	A340-300	A330-300	B737-700ER	Bombardier CRJ700	Dash 8	Dash 8

Takussutissiaq 3: Sweco-p iluarsaassinissamut periarfissatut ilusiliaasa 9-it imarisaat

Ilusiliaq 2: Iluarsaassinerup ilaannut assigiinngitsunut takorluuineq

Nalunaarusiami matumani periarfissatut ilusiliat aammalu Sweco-p periarfissatut ilusiliaasa imminnut ataqatigiinnerat imatut isikkoqarpoq:

Rambøll-ip periarfissatut ilusiliaa nr.	Sweco-p periarfissatut ilusiliaa nr.
1 (2.800)	1
2 (2.200)	5
3 (1.500)	7
4 (1.199)	8

5 (799)	NA
---------	----

Takussutissiaq 4: Rambøll-ip aamma Sweco-p periarfissatut ilusiliaasa normuisa imminnut sanilliunneqarnerat

6.2 Periarfissatut ilusiliaq 1: Maannakkut inissaqartitsinermut tamakkiisumik iluarsaassinermut aningaasaliinermut missingersuutit, mittarfik 2.810 meteri

6.2.1 Periarfissatut ilusiliaq 1-imi aningaasaliinermut aningaasartuutit pillugit nalinginnaasumik Periarfissatut ilusiliaq 1 periarfissatut ilusiliani annertunersaavoq, Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsinermi Imaprik qulaallugu timmisartunik sullissisinnaanerup ingerlaannarnissaa siunnerfigineqarluni, tassani 'airside' tamakkerluni 2.810 x 45 m²-imik mittarfeqarluni aammalu maannakkut inuiaqatigiinni timmisartuussinermut taxi-nut aqqutit aamma nunaminertat ilanngullugit iluarsaanneqassalluni. Illutat aamma pilersuiffiit Imaprik qulaallugu timmisartunik soorlu Airbus 330 assigisaanillu miffigineqarsinnaangorlugu iluarsaanneqassapput.

Sanaartornermut aningaasaliinerit tamarmiusut, periarfissatut ilusiliaq 1-imi airside, illutat aamma pilersuiviit ilanngullugit iluarsaassinissamut pisariaqartut, tamatuma kingorna imatut isikkoqalerput:

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq (mio. kr.)	Piffissaq sanaartorfiusoq (ukioq)
Mittarfik, qalliutit *	298	3
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoormi generatori	40	2
Pilersuiffiit; Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarneq	130	3
Pilersuiffiit; Ikummatissaq	29	3
CNS	9	5
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	37	10
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	16	5
Øvrige illuutit, ejet af Mittarfeqarfiit	76	10
Illuutit; Akunnittarfik	9	10
Ingerlatsinermut atortut	44	20
Iliuseqarnermut orsersornermullu atortut	17	20
Aningaasaliineq katillugit	705	-

Takussutissiaq 5: Periarfissatut ilusiliaq 1-imi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiusoq

* Mittarfik oplining ilanngullugu, Nunaminertaa N; Taxiway A, B aamma C; Deicing aamma Uningasarfiit S, annikillisinneqarput. Nunaminertaa katillugu 198.100 m² miss. Nunaminertaa mikineq N aamma RESA Ø ilaanngillat.

6.2.2 Airside
Mittarfik angissusiliinermut 2.810 x 45 meterimut annikillisinneqassaaq ilusiliaq 2-imi aamma takussutissiaq 2-imi sumiiffik tunguusaq ilanngullugu. Tamatuma kingunerisaanik mittarfik 45 meterinik silissuseqalerlugu annikillisinneqassaaq, maannakkut 60 meteriugualarluni. Sanaartornermut aningaasaliinermi tikikkiartornermi qaammaqqutit aamma mittarfimmi qaammaqqutit tamarmik kiisalu mittarfimmi "tuiusat" ilaatinneqarput.

Mittarfiup silissusaata annikillisinneqarnerani asfaltinik iluarsaassinermut aningaasartuutit annikillisinneqarput. Sweco-p nalunaarusiaani taamaallaat mittarfippiami asfaltip iluarsaanneqarnissaa ilaatinneqarpoq, kisianni tassunga tuiusat qalliutaannut pioreersunut

naleqqussaalluni asfaltlersuilluni suliaqarnernut ilassutaasunut aningaasartuutit ilassutigineqassapput. Aammattaaq, akunnerini aamma sinaanni qaammaqqutit nuunneqarnissaannut aningaasartuuteqartoqartussaavoq.

6.2.3 Illuutit

Illuutini pineqarput illuutit mittarfimmut attuumassuteqartut tamarmik, inuiaqatigiinni siunertanut atorneqartut iluarsaanneqarnissaat, soorlu terminali, napasuliaq, qatserisarfik, sannaviit, allaffeqarfiit illutaat, sulisunut inissiat kiisalu akunnittarfik. Illuutit ilaanni aalajangersimasuni oqoqartoq paasineqarpoq, kisianni annertussusaa ilisimaneqanngilaq.

6.2.4 Pilersuiveqarfiit il.il.

Pilersuiveqarfinni ilaapput inaallagiaqarfiit, imeqarfiit aamma kiassaateqarfiit, aserfallassimasut aammalu pisuni aalajangersimasuni amerikamiut sorsunnersuup siorna pitsaassuserititaannik sulii aallaaveqartut. Aammattaaq ilaatinneqartut napasuliani atortut tamarmik, attaveqatigiinnermi ingerlatitsinermilu iluaqutissat, taamaattoq radari ilaanani.

6.3 Periarfissatut ilusiliaq 2: Naalisakkamik mittarfeqarluni Imapikkut angallannermut atorneqartussatut tamakkiisumik iluarsaassinnermut aningaasaliinissamut missingersuutit, 2.200 meteri

6.3.1 Periarfissatut ilusiliaq 2-imi aningaasaliinermut aningaasartuutit pillugit nalinginnaasumik Kangerlussuaq Imapik qulaallugu timmisartumik timmisartuussivigineqartussatut attatiinnarnissaa ajornassanngilaq, kisianni 2.200 meterisut takissusilimmik aammalu 45 meterisut silissusilimmik mittarfeqarluni annikillisaassalluni. Mittarfimmi tamaattumi ETOPS-imi minnerit sullissivigineqarsinnaassapput aammalu mittarfik Nuummi aamma Ilulissani mittarfinni marlunni taakkunani silarlutsillugu, peqatigisaanik mittarfittut allatut qinigassatut atuussinnaassalluni. Imapik qulaallugu timmisartut anginerusut, soorlu A330 (Air Greenlandip maannakkut Imapik qulaallugu timmisartua) mittarfimmi taamaattumi missinnaassapput, taamatullu sakkutuut timmisartui assartuutit tamarmik iluaquserneqarsinnaassallutik.

'Airsid' pitsanngorsarneqarnissaanut tunngatillugu, periarfissatut ilusiliaq 1-imisullu inuiaqatigiinni angallannermut pisariaqartortai iluarsaanneqartussaassapput. Mittarfiup saniatigut naammattunik terminalimi atortorissaaruteqassaaq, inuit ajornartoornermi unnuisinneqartussat 300-it tikillugit illusimatinneqarsinnaassallutik.

Periarfissatut ilusiliaq 2-imi airside iluarsaanneqarnissaanut annikillisinneqarnissaanullu kiisalu inissiat pilersuiveqarfiillu iluarsaanneqarnissaannut sanaartornermi aningaasaliinerit tamarmiusut pisariaqartut, tamatuma kingorna imatut isikkoqarput:

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq (mio. kr.)	Piffissaq sanaartorfiusoq (ukioq)
Mittarfik, qalliutit *	251	3
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoornermi generatori	36	2
Pilersuiffiit; Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarneq	130	3
Pilersuiffiit; Ikummatissaq	29	3
CNS	9	5
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	37	10
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	9	5
Illuutit allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	16	10
Illuutit; Akunnittarfik	76	10

Ingerlatsinermut atortut	39	20
Iliuseqarnermut orsersornermullu atortut	17	20
Aningaasaliineq katillugit	649	-

Takussutissiaq 6: Periarfissatut ilusiliaq 2-imi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiusoq

* Mittarfik oplining ilanngullugu, Nunaminertaq N; Taxiway A aamma B; Deicing. Nunaminertaq katillugu 124.000 m² miss. Nunaminertaq mikisoq N ilaangilaq.

6.3.2 Airside

Mittarfik 2.200 x 45 m²-imut annikillisinneqassaaq, ilusiliaq 2-imi aamma takussutissiaq 2-imi sumiiffik tunguusaq ilanngullugu.

Tamatuma kingunerisaanik mittarfik takissutsimigut silissutsimigullu annikillisinneqassaaq. Mittarfimmi asfalti qalliutaasoq nutaaq tuiusanut pioreersunut naleqqussarniarlugu ilassutaasumik asfaltimik suliaqarnerit missiliorlugu sisamaassapput ataaseq 8 mio. koruuninik akeqassalluni. Aammattaaq tikikkiartornermi qaammaqutit, PAPI, akornanni sinaannilu qaammaqutit nuunnissaannut aningaasartuuteqartoqartussaavoq, aningaasartuutit missiliorlugu arfinillussapput ataaseq 12 mio. koruuninik akeqartussaalluni. Tamatuma saniatigut APP light (09 / 19), AGL (sinaanni qaammaqutit, akornanni qaammaqutit, PAPI) kiisalu Mittarfiup sinai ('flush' tuiusallit pisariaqartinneqarput) iliuseqarfigineqartussaapput.

6.3.3 Illuutit

Illuutit iluarsaanneqarnissaat annertussusilerneqarnissaallu periarfissatut ilusiliaq 1-imisullu issasoq naatsorsuutigineqarpoq. Illuutini pineqarput illuutit mittarfimmut attuumassuteqartut tamarmik, inuiaqatigiinni siunertanut atorineqartut iluarsaanneqarnissaat, soorlu terminali, napasuliaq, qatserisarfik, sannaviit, allaffeqarfiit illutaat, sulisunut inissiat kiisalu akunnittarfik.

Siusinnerusukkut taaneqareersutut illuutit aalajangersimasut oqoqartut paasineqarpoq, kisianni ataatsimoortumik qanoq annertussuseqarnerat ilisimaneqarani, tamannalu soorunami missingersuinerit nalorninartortaqaqarnerannik malitseqarpoq.

6.3.4 Pilersuiveqarfiit il.il.

Pilersuiveqarfinni il.il. aningaasaliinerit periarfissatut ilusiliaq 1-imisullu issasut naatsorsuutigineqarpoq. Pilersuiveqarfinni ilaapput inaallagiaqarfiit, imeqarfiit aamma kiassaateqarfiit, aserfallassimasut aammalu pisuni aalajangersimasuni amerikamiut sorsunnersuup siorna pitsaassuserititaannik suli aallaaveqartut. Aammattaaq ilaatinneqartut napasuliani atortut tamarmik, attaveqatigiinnermi ingerlatitsinermilu iluaqutissat, taamaattoq radari ilaanani.

6.4 Periarfissatut ilusiliaq 3 aamma 4: Najukkami angallannermut tamakkiisumik iluarsaassinermut aningaasaliinerimut missingersuutit, mittarfik 1.500 imaluunniit 1.199 meteri

6.4.1 Periarfissatut ilusiliaq 3-mi aamma 4-mi aningaasaliinerimut aningaasartuutit pillugit nalinginnaasumik

Mittarfik 1.500 imaluunniit 1.199 meterimik mittarfeqalersillugu annikilliseqqinneqarsinnaavoq aammalu mittarfimmi atortorissaarutit sinneri timmisartumik Dash 8-imik assigisaanilluunniit najukkami aamma attartorluni angallannermi miffigineqarsinnaangorlugu annertussusilerneqarsinnaavoq.

Air Greenlandip maannakkut timmisartua Dash 8-200 mittarfimmut 1.100 meterimut missinnaassaaq, kisianni siunissami takorloorneqarpoq, Nuummi aamma Ilulissani mittarfiit tallineqarpata, Air Greenland aamma Air Iceland aamma timmisartunik Dash 8-Q400-inik

pisissasut. Timmisartut taakkua tamakkiisumik useqarlutik aallarsinnaanissaannut mittarfiup 1.500 meteriunissaa pisariaqarpoq.

Mittarfik Nuummi aamma Ilulissani Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfittut qinigassatut allatut imaluunniit ETOPS-ini mittarfittut atornerqarsinnaassanngilaq, tassami mittarfik Imarpik qulaallugu timmisartunit miffigineqarnissamut naappallaarmat.

Mittarfik suli Illersornissaqarfiup timmisartuinik Hercules-inik aamma timmisartunik malersuutunik sullissinnaassaaq, kisianni timmisartumik Challenger-imik aammalu USAF-ip timmisartuinik assartuutunik anginerusunik sullissinnaassanani. Uteqqinneqassaaq, sakkutooqarfiit nunaminertaannik (takussutissiaq 2-imi aamma ilusiliaq 2-imi sumiiffiit qorsuit aamma tungujortut) iluarsaassinissaaq, sanaartornermut missingersuutini ilaatinneqanngimmat.

Periarfissatut ilusiliaq 3-imut aamma 4-imut 'airside' iluarsaanneqarnera annikillilerneqarneralu, inissianik aamma pilersuiveqarfinnik iluarsaassineq ilanngullugit aningaasaliinerit tamarmiusut **Takussutissiaq 7**-imi takutinneqartutut agguarsimapput.

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq (mio. kr.)	Aningasaliineq Periarfissatut ilusiliaq 4 (mio. kr.)	Piffissaq (ukioq)
Mittarfik, qalliutit *	157	144	4
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoornermi generatori	28	26	5
Pilersuiffiit; Innaallagialaq, imeqarneq aamma kiassarneq	130	129	3
Pilersuiffiit; Ikummatissaaq	26	25	3
CNS	4	4	5
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	37	35	10
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	9	9	5
Illuutit allat, Mittarfeqarfinnit pigineqartut	15	11	10
Illuutit; Akunnittarfik	71	69	10
Ingerlatsinerneq atortut	22	21	20
Iliuseqarnerneq orsersornermullu atortut	9	6	20
Aningaasaliineq katillugit	507	478	-

Takussutissiaq 7: Periarfissatut ilusiliaq 3-imi aamma 4-imi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiusoq

* Mittarfik; Nunaminertaq N; Taxiway A aamma B; Deicing. Nunaminertaq katillugu 107.400 m² miss. Nunaminertaq mikineq N ilaangilaq.

6.4.2 Airside 1.500 meteri

Mittarfik 1.500 x 30 meterimut annikillisinneqassaaq, tassani sumiiffik mikisoq matumani aammalu matuma kingorna periarfissatut ilusiliani ilanngunneqarani. Mittarfimmi asfalti qalliutaasoq nutaaq tuiusanut pioreersunut naleqqussarniarlugu ilassutaasumik asfaltimik suliaqarnerit missiliorlugu sisamat ataaseq 6 mio. koruuninik akeqassalluni. Aammattaaq tikikkiartornermi qaammaqqutit, PAPI, akornanni sinaannilu qaammaqqutit nuunnissaannut aningaasartuuteqartoqartussaavoq, aningaasartuutit missiliorlugu arfinillit ataaseq 12 mio. koruuninik akeqartussaalluni. Tamatuma saniatigut APP light (09 / 19), AGL (sinaanni qaammaqqutit, akornanni qaammaqqutit, PAPI) kiisalu mittarfiup sinai ('flush' tuiusaqartussat) iliuseqarfigineqartussaapput.

6.4.3 Airside 1.199 x 23 meteri

Mittarfiup takissusaa 1199 meterinut, aammalu silissusaa 23 meterinut annikillisinneqassaput. Mittarfiup silissusaa 23 meterinut annikillisinneqarpat, Sweco-p mittarfippiamik iluarsaassinissamut missingersuina 7 mio. koruunit missaannik annikillisinneqarsinnaassaaq.

Mittarfimmi asfalti qalliutaasoq nutaaq tuiusanut pioreersunut naleqqussarniarlugu ilassutaasumik asfaltimik suliaqarnerit missiliorlugu ataaseq 3 mio. koruuninik akeqassaaq. Aammattaaq tikikkiartornermi qaammaqquutit, PAPI, akornanni sinaannilu qaammaqquutit nuunnissaannut aningaasartuuteqartoqartussaavoq, aningaasartuutit missiliorlugu sisamat ataaseq 6 mio. koruuninik akeqartussaalluni. Tamatuma saniatigut APP light (09 / 19), AGL (sinaanni qaammaqquutit, akornanni qaammaqquutit, PAPI) kiisalu Mittarfiup sinai ('flush' tuiusaqartussat) iliuuseqarfigineqartussaapput.

6.4.4 Illuutit

Periarfissatut ilusiliami matumani illuutit allaffissornermut teknikkimullu atorneqartussat annikinnerusumik pisariaqartinneqartussaapput kiisalu sulisunut inissiat ikinnerusut iluarsaanneqartariaqartussaassallutik. Tamatuma kingunerisaanik aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq, periarfissatut ilusilianit siusinnerusukkut takutinneqartunit, periarfissatut ilusiliaq 3-imi aamma 4-imi appasinnerusussaavoq.

6.4.5 Pilersuiveqarfiit il.il.

Tamatuma saniatigut mittarfeqarfimmut aamma illuutinut kiisalu ingerlatat annertussusaannut allanut sanilliullugu, pilersuiveqarfiit pisinnaasaqarnissaannut tunngatillugu iluarsaassinerit annertunnginnerusut pisariaqartinneqartussaapput.

6.5 Periarfissatut ilusiliaq 5: Najukkami angallannermut tamakkiisumik iluarsaassinermut aningaasaliinermut missingersuutit, mittarfik 799 meteri

6.5.1 Periarfissatut ilusiliaq 5 pillugu nalinginnaasumik

Periarfissatut ilusiliaq 5-imi mittarfik annikillisinneqassaaq, timmisartunut annerpaamik 19-inik ilaasoqarsinnaasunut najukkami angallannermut mittarfinnut naatsunut pilersaarutigineqartunut naapertuuttumik. Mittarfik mittarfinnut naatsunut pilersaarutigineqartunut tunngaviusut assingi malillugit annikillisinneqarpoq, assersuutigalugu mittarfik 18 meterinik silissuseqartillugu suliarineqassasoq, tamannalu minnerpaaffissaalluni. Aammattaaq mittarfik taamaallaat ulluklut qaamanerani atorneqartassasoq pilersaarutigineqarpoq, taamaalilluni sinaanni qaammaqquutinik imaluunniit tikikkiartornermi qaammaqquutinik ikkussuisoqassanani.

Periarfissatut ilusiliaq 5-imut 'airside' iluarsaanneqarnera annikillisinneqarneralu, inissiat pilersuiveqarfiillu iluarsaanneqarnerat ilanngullugu aningaasaliinerit tamarmiusut Takussutissiaq 8-imi takutinneqartutut agguarsimapput.

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq (mio. kr.)	Piffissaq sanaartorfiusoq (år)
Mittarfik, qalliutit	134	4
Mittarfik, qaammaqquutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoornermi generatori	23	5
Pilersuiffiit; Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarneq	129	3
Pilersuiffiit; Ikummatissaq	25	3
CNS	4	5
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	31	10
Illuutit allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	5	10
Illuutit; Akunnittarfik	0	10

Ingerlatsineranut atortut	19	20
Iliuseqarnermut orsersornermullu atortut	3	20
Aningaasaliineq katillugit	373	-

Takussutissiaq 8: Periarfissatut ilusiliaq 5-imi sanaartornermi aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiusoq

6.5.2 Airside

Mittarfik 799 x 18 meterimik mittarfeqartutut annertussusilerneqarpoq. Mittarfik timmisartunut sarpilinnut annerpaamik 19-inik ilaasoqarsinnaasunut najukkami mittarfittut eqqarsaatigineqartutut pitsaassuseqartillugu suliarineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Assigiinngissutituaasoq tassaavoq, Kangerlussuarmi mittarfimmi qalliutai asfaltiusussaammata. Mittarfiup silissusaa 18 meterinut annikillisinneqarpat, Sweco-p mittarfippiamik iluarsaassinermit missingersuina 10 mio. koruunit missaannik annikillisinneqarsinnaassaaq. Mittarfimmi asfalti qalliutaasoq nutaaq tuiusanut pioreersunut naleqqussarniarlugu ilassutaasumik asfaltimik suliaqarnerit missiliorlugu ataaseq 2 mio. koruuninik akeqassaaq. Aammattaaq tikikkiartornermi qaammaqutit, PAPI, akornanni sinaannilu qaammaqutit nuunnissaannut aningaasartuuteqartoqartussaavoq, aningaasartuutit missiliorlugu sisamat ataaseq 6 mio. koruuninik akeqartussaassaaq. Tamatuma saniatigut APP light (09 / 19), AGL (sinaanni qaammaqutit, akornanni qaammaqutit, PAPI) kiisalu Mittarfiup sinai ('flush' tuiusaqartariaqartut) iliuseqarfigineqartussaapput.

6.5.3 Illuutit

Illuutiniq iluarsaassineq matumani sulisunut inissianut tunngatillugu annikilliseqqinneqarpoq aamma terminalimi akunnittarfimmik iluarsaassinisaaq periarfissatut ilusiliani matumani ilaatinneqarani. Tamatuma kingunerisaanik periarfissatut ilusilianit sisamanit misissornerqartunit siullernit aningaasaliinernut aningasartuutit annikinnerupput.

6.5.4 Pilersuiveqarfiit il.il.

Aamma pilersuiveqarfiit iluarsaanneqarnissaat annikilliseqqinneqarpoq aammalu mittarfiup takissusaanut illuutillu amerlassusaannut sanilliullugu naleqqussarneqarluni. Tamanna aamma taamaalilluni periarfissatut ilusilianit allanit aningaasaliinernut aningaasartuutiniq annikillisisiviusoq.

6.6 Periarfissatut ilusiliani 5-imi taakkunani aningaasaliinerit annertussusaannik eqikkaaneq aamma sanilliussineq

Eqikkaalluni periarfissatut ilusiliani tallimani taakkunani aningaasaliinernut aningaasartuutit imatut eqikkaarneqarsinnaapput:

Periarfissatut ilusiliaq 1: 2.810 m.	Periarfissatut ilusiliaq 2: 2.200 m.	Periarfissatut ilusiliaq 3: 1.500 m.	Periarfissatut ilusiliaq 4: 1.199 m.	Periarfissatut ilusiliaq 5: 799 m.
705	649	507	478	373

Takussutissiaq 9: Periarfissatut ilusiliani 5-imi taakkunani aningaasaliinissamik pisariaqartitsinerit imminnut sanilliunneqarnerat (mio. kr.)

6.7 Avatangiisini suliniuteqarnerit

Kangerlussuarmi Mittarfiup inuiaqatigiinnut tunngasortaata annikillisinneqarneranut atatillugu, siusinnerusukkut oqaatigineqartutut avatangiisini iliuseqarnissamik pisariaqartitsisoqalersinnaavoq, akuutissanik navianartumik kuuttoqalinnginnissaanik qulakkeeriviusussanik, assersuutigalugu timmisartumut ikummatissaq imaluunniit sermiiianermi akuutissat. Taamatuttaaq illuutit allallu atortut piarneqassappata, asbest-imik, PCB-imik imaluunniit allanik avatangiisinut navianartunik kaanngartoqannginnissaa

qulakkeerneqassaaq. Avatangiisini saliinermut aningaasartuutit aningaasaliinerit annertussusaanni matuma siuliani taaneqartuni ilaatinneqanngillat.

7. 2022-IMI INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT

7.1 Tunngavissaritinneqartut

Immikkoortumi matumani Kangerlussuarmi mittarfimmi 2022-imi, nutaamik mittarfiit ilusiligaanerisa atuutsinneqalerfissaatut naatsorsuutigineqartumi, ingerlatsinermut missingersuutit naatsorsuutigineqartut nassuiarneqarput. Ingerlatsinermut missingersuutit, misissorneqartuni tallimani taakkunani mittarfiit takissusaat sorleq atuutsinneqalissanersoq, apeqqutaavoq. Mittarfeqarfiit naatsorsuutaannut kisitsisit 2016-imeersut, mittarfiit takissusaannut tamaginnut ingerlatsinermi isertitassatut aamma aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut missingersorneqarnerannut, atorineqarput. Tamatuma saniatigut missingersuinerit MIT-ikp nammineeeluni suliai, atorineqarput.

Naatsorsuutini allattukkat tamarmik immikkut (imaluunniit allattukkat ataaniittut), ilaasut amerlassusaat, mittarfiup takissusaa illuutit pisariaqartinneqartut tassunga atasussat ilanngullugit apeqqutaatillugit nalilersorneqarput imaluunniit MIT-imit nammineq naliliineq aallaavigineqarluni. Naatsorsuutini allassimasooq ilaasut amerlassusaannit imaluunniit mittarfiup angissusaanit aqunneqarnerooq, Rambøll-imit missiliuineq aallaavigineqarpoq. Pissusiviusuni naatsorsuutini allattukkani amerlasuuni, ilaasut amerlassusaat imaluunniit mittarfiup takissusaa, ersarissumik apeqqutaanngilaq, kisianni taakkua ataqatigiissinneqarnerusussaallutik. Aningaasartuuteqarfiusut marluk 'ingerlatsinermut aningaasartuutit' aamma 'iluarsaassinerit aamma aserfallatsaaliuineq' tamanna pissutigalugu naatsorsuineri allattukkat ataanni nassuiarneqarput, tamatumalu kingorna ilaasut amerlassusaannit imaluunniit mittarfimmi mittarfiup aamma atortut angissusaannit aqunneqarnerat nalilersorneqarluni. Misissueqqissaarnermi missiliuinerit ataatsimut isiginniffiusut arlallit aallaavigineqarput, taamaalillunilu nalorninartortaqlutik.

Takussutissiaq 10-mi naatsorsuutini allattukkat misissorneqartut takutinneqarput, aammalu allattukkani ataasiakkaani tamaginni allanneqarpoq, uuttuut suna ineriartornermut pitsaanerpaamik nassuiaaviunersoq, kiisalu ukiumut amerlinerit, piffissami misissueqqissaarfiusumi 2022-imiit 2047-imut naatsorsuutigineqarnerisut, takutinneqarluni. Amerlinernut uuttuutit immikkoortoq 9.3-mi annertunerisumik nassuiarneqarput.

Allattukkat	Aningaasartuuteqarfiusooq	Ukiumut siuariarneq
Isertitat		
Mittarfimmi akitsuutit	Ilaasut	2,2 pct.
Tunisineq ikummatissaq	Ilaasut	2,2 pct.
Tunisineq assigiinngitsut	Ilaasut	2,2 pct.
Tunisineq akunnittarfik, pisiniarfik	Ilaasut	2,2 pct.
Tunisineq nammineq suliaqarnermi	Ilaasut	2,2 pct.
Attartortitsinermit isertitat	Ilaasut	2,2 pct.
Ingerlatsinermi isertitat allat	Ilaasut	2,2 pct.
Aningaasartuutit		
Nioqqutissanik atuineq	Ilaasut	2,2 pct.
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	Mittarfik/ilaasut	1,1 pct.
Allaffissorineq	Ilaasut	0,0 pct.
Ilinniartitaanermut aningaasartuutit	Ilaasut	2,2 pct.
Avataaniit sullissinerit	Ilaasut	0,0 pct.
Iluarsaassineq & aserfallatsaaliuineq	Mittarfik /ilaasut	0,0 pct.
Pisinerit	Ilaasut	1,1 pct.

Sulilluni angalanerit	Ilaasut	1,1 pct.
Sulisunut aningaasartuutit	MIT-imit naliliineq	2,2 pct.
Aningaasalersuineq	Ilaasut	0,0 pct.
Aningaasartuutit allat	Ilaasut	0,0 pct.

Takussutissiaq 10: Mittarfeqarfiit naatsorsuutaanni allattukkat aallaavigalugit isertitat aamma ingerlatsinermi ilimagisat

Imarpik qulaallugu angallaneq Nuummut aamma Ilulissanut nuutinneqarpat, siusinnerusukku oqaatigineqareersutut, ukiumut ilaasut 20.000 – 27.000 akornanniittut missai Kangerlussuarmi kisimiilissasut naatsorsuutigineqarpoq. Ilaasut amerlassusaat taanna maannakut Kalaallit Nunaanni mittarfinnut sanilliunneqarpat, Ilulissani Mittarfimmi ilaasut 27.000-iupput aammalu Sisimiuni Mittarfimmi ilaasut 19.000-iullutik, taakkua ilaasut amerlassusaannut tunngatillugu sanilliunneqarsinnaanerullutik. Naatsorsuutini allassimasumi ilaasut amerlassusaat apeqqutaasoq naliliisoqartillugu, allassimasumut pineqartumut tassunga aningaasartuutit mittarfinni toqqarneqartuni marlunni taakkunani ilaasumut ataatsimut aningaasartuutit annertussusaat malillugu iluarsineqartarpoq, mittarfiup taamatut annertussusillip aamma Kangerlussuarmi mittarfiup akornanni assigiinngissutaasoq annikitsoq iluarsisutigineqarluni.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit ilaannut tunngatillugu, mittarfiup angissusaa kiisalu illuutit amerlassusaat, timmisartumik angallannerup attatiinnarnissaanut aammalu timmisartut assigiinngitsunik angissusillit missinnaanissaannut pisariaqartoq, apeqqutaasoq nassuiarneqarsinnaanerusarput. Naatsorsuutini allattukkani, mittarfiup angissusaa malillugu inissimasut naatsorsuutigineqartuni, Kalaallit Nunaanni mittarfik taamaaqataanik angissusilimmik mittarfeqartoq, aallaavigineqarpoq. Mittarfimmi taamaaqataanik angissuseqartumi mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, Kangerlussuarmi mittarfiup angissusaa malillugu iluarsineqarput, tassani mittarfiit angissusaat marluk taakkua tamakkiisumik imminnut naapertuutinngissinnaallutik. Assersuutigalugu Narsarsuarmi mittarfimmi (mittarfik 1.800x45 meteriusoq) mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, Kangerlussuarmi mittarfimmi 1.500x30 meteriusumi, atorineqarput. Tamatuma kingunerisaanik Narsarsuarmi mittarfimmi kvadratmeterimut aningaasartuutit, pisuni pineqartumi tassani Kangerlussuarmi 1.500x30 meterimi mittarfimmut ilimagineqartumut amerlisarneqarput.

7.2 Innuttaasut amerlassusaat aamma MIT-imi sulisut amerlassusaat pillugit immikkut

Sulisut amerlassusaat, taamaalillunilu aningaasarsianut aningaasartuutit ingerlatsinermut naatsorsuutini immikkut annertuujupput. Innuttaasut amerlassusaanni aammalu MIT-imi sulisut amerlassusaanni ineriartornermut tunngatillugu, ineriartorneq manna naatsorsuutigineqarpoq:

Periarfissatut ilusiliaq/Mittarfiup takissusaa	Innuttaasut katillugit	Taakkunannga MIT-imi sulisut
0. 2810 aallaavioq (Allangortoqarani)	499	131 (L60 H64 F7)
1. 2810 GOH & JAV ilanngullugit 2200m	250	63 (L26 H30 F7)
2. 2200 GOH & JAV ilanngullugit 2200m	250	62 (L25 H30 F7)
3. 1500 GOH & JAV ilanngullugit 2200m	225	59 (L22 H30 F7)
4. 1100 GOH & JAV ilanngullugit 2200m	200	42 (L15 H30 F7)
5. 799 GOH & JAV ilanngullugit 2200m	150	21 (L14 H0 F7)

Takussutissiaq 11: Periarfissatut ilusiliani tamaginni innuttaasut amerlassusaat aamma MIT-imi sulisut

Nassuiaat: L=Mittarfik, H=Akunnittarfik, F=Pilersuinermik suliaqarneq, GOH=Nuuk, JAV=Ilulissat
 Najoqqutarisaq: MIT aamma Rambøll missingersuineri

Sulisut amerlassusaat mittarfimmut ingerlatsinermut naatsorsuutini aningaasarsianut aningaasartuutitut ilaatinneqarpoq, sulisumut ataatsimut agguaqatigiissillugu ukiumut aningaasarsiat DKK 300.000 aallaavigneqarlutik.

Innuttaasut amerlassusaat MIT-ip illuutitut naatsorsuutaanni ilaapput, tassani naatsorsuutigineqarluni MIT-imi sulisuunngitsut innuttaasut suli inissiamik pisariaqartitsisut, MIT-ip inissiaataanni attartortittakkani ilaatinneqartussaallutik. Innuttaasumut ataatsimut ukiumut attartorneq DKK 30.500-inik annertussuseqartoq, naatsorsuutigineqarpoq.

7.3 Periarfissatut ilusiliani tallimani taakkunani ingerlatsinermut missingersuutitut takussutissiaq

Ilimagisat matuma siuliani allassimasut periarfissatut ilusilianut tamaginnut ingerlatsinermut missingersuutitut quppernani tulluuttuni takutinneqartunut pissutaapput:

Periarfissatut ilusiliaq:	S0* (2022)	S1 2.810 m.	S2 2.200 m.	S3 1.500 m.	S4 1.199 m.	S5 799 m.
Isertitat						
Mittarfimmut akitsuutit	113.857	25.349	25.349	11.152	11.152	11.152
Tunisineq, ikummatissaq	12.827	10.986	10.986	1.939	1.939	1.939
Tunisineq, assigiinngitsut	17.411	1.012	1.012	188	188	188
Tunisineq, akunnittarfimmi pisiniarfik	45.839	-	-	-	-	-
Tunisineq, nammineq suliaqarneq	49.841	-	-	-	-	-
Attartortitsinermut isertitat	15.217	7.625	7.625	6.862	6.100	4.575
Isertitat allat	7.293	-	-	-	-	-
Isertitat katillugit	262.284	44.971	44.971	20.141	19.379	17.854
Aningaasartuutit						
Nioqqutissanik atuineq	-22.030	-8.828	-8.828	-1.654	-1.654	-1.654
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	-79.404	-5.564	-5.181	-2.089	-2.090	-2.056
Allaffissorneq	-3.902	-212	-212	-126	-126	-126
Ilinniartitaanermut aningaasartuutit	-541	-282	-282	-236	-236	-236
Kiffartuussisutit	-13.805	-781	-781	-465	-465	-465
Iluarsaassineq & aserfallatsaaliuineq	-17.785	-15.960	-6.814	-3.109	-1.312	-529
Pisinerit	-6.708	-142	-142	-156	-156	-156
Sulilluni angalanerit	-547	-287	-287	-147	-147	-147
Sulisunut	-50.922	-18.900	-18.600	-17.700	-12.600	-6.300

aningaasartuutit						
Aningaasalersuineq	-563	-115	-115	-48	-48	-48
Aningaasartuutit allat	-57	-	-	-	-	-
Aningaasartuutit tamarmiusut	-196.263	-51.072	-41.242	-25.730	-18.836	-11.718
Ingerlatsinermit angusat	66.022	-6.101	3.728	-5.589	543	6.136

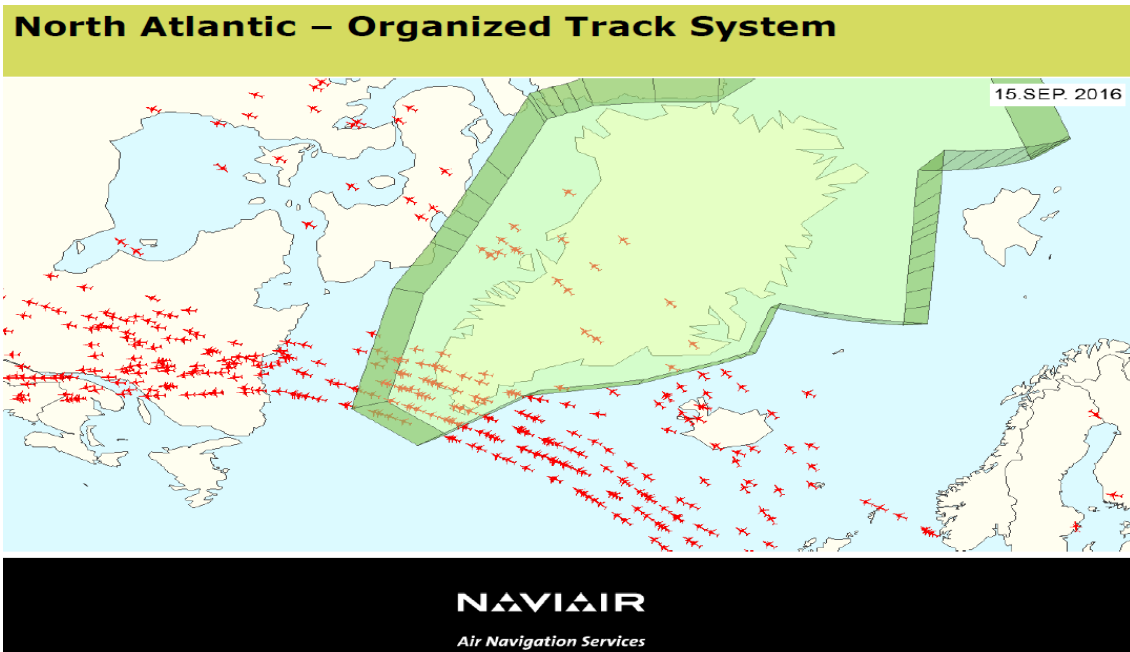
Takussutissiaq 12: Periarfissatut ilusiliani ataasiakkaani 2022-imi ingerlatsinermit missingersuutit (tusinde kr.)

*Periarfissatut ilusiliaq 0-imi naatsorsuutigineqarpoq Nuuk aamma Ilulissat imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfussanngitsut, tamatumalu kingunerisaanik imarpikoorluni angallanneq tamarmi Kangerlussuarmiitiinnarneqarpoq. Ingerlatsinermit missingersuutini Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmut 2016-imut naatsorsuutai aallaavigineqarput, taakkualu naatsorsuutini allattukkat tamarmik ukiumut 2,2 procentimik annertusissasut naatsorsuutigalugu 2022-imut siumut naatsorsorneqarput.

7.4 Periarfissatut ilusilianut ataasiakkaanut ingerlatsinermit missingersuutit nassuiarneqarnerat

- 7.4.1 Periarfissatut ilusiliaq 0: Allannortoqarani mittarfiup takissusaa 2.800 Periarfissatut ilusiliaq 0-imi Kangerlussuarmut 2022-imi ingerlatsinermit missingersuutit nassuiarneqarput, maannakkut imarpikkut angallannerup ilusaa ingerlaannassoq naatsorsuutigineqarluni. Kangerlussuarmi mittarfik Mittarfeqarfiit isertitaqarfiini pingaarnersaavoq 2016-imi 57,9 mio. koruuninik sinneqartoorfiusumik ingerlatsinermit angusaqarfiulluni, taakkualu Mittarfeqarfiit aningaasartuutaannut ataatsimoorussanut, Mittarfeqarfiit mittarfiisa amigartooruteqarfiusartut sunniivigeqatigiissitsivigineqartarnerannut kiisalu Namminersorlutik Oqartussanut ukiumut 13 mio. koruunit missaannik iluanaaruteqartitsinermit, atorineqarput. Mittarfeqarfiit ingerlatsinermit angusaanni piffissami 2,2 procentinik annertusinissamik naatsorsuutigisaqarneq malinneqassappat, ingerlatsinermit angusat sinneqartoorfiusut 2022-imi 66 mio. koruuninut qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Kangerlussuarmi mittarfimmi ullumikkut ETOPS-imi 12,0 mio.koruuninik isertitaqarfiusarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq isertitat taakkua Nuummut tutsinneqassasut, taamaattumik ETOPS-imi akitsuutinit isertitat allassimasuni ilanngunneqaratik. Tunngavioq tassaavoq, Europa-p aamma Amerikap avannarliup akornanni angallavinni angallannerup ilaata annertuup Kalaallit Nunaata kujasinnerusortaa imaluunniit Kalaallit Nunaata kujataa qulaallugu ingerlasarnera, tassani Nuup angallaviit ilusaannut sanilliullugu isigalugu, ETOPS-imi qaninnerpaamik inissisimanagera pitsaanerulluni. Aammattaaq ilimanarpoq Nuuk Kalaallit Nunaanni mittarfiit pingaarnersaattut nutaatut sivisuumik ammasarfeqassasoq, tamatumalu kingunerisaanik angallassisartunut Nuuk ETOPS-inut mittarfittut toqqarpasusuk, ammaanermut akitsuutit ikinnerulertussaallutik.

Ilusiliaq 3: Timmisartut Atlantikup avannarpasissuata kitaanut ingerlaarfii

Najoqqutarisaq: Naviair – Kalaallit Nunaat 2018

7.4.2 Periarfissatut ilusiliaq 1: Nuummumut aamma Ilulissanut tapertaasussatut mittarfiup takissusaa 2.800

Periarfissatut ilusiliaq 1-imi mittarfiup angissusaa attatiinnarneqarpoq. Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatani nunap iluani timmisartuussinerit ilaatinneqassapput, ilaasut malunnaatilimmik ikinnerulissallutik aammalu maannakkut Imapik qulaallugu timmisartuussinerit akitsuutinit annikinnerusunik aallarnermut ilaasunullu akitsuusiisoqartassalluni. Mittarfimmut timmisartut angallavinni imaluunniit attartukkat Islandimeersut, Europa-meersut aamma USA-meersut missinnaassapput.

Mittarfimmi siusinnerusukku oqaatigineqareersutut, ikaartaatitut timmisartuussinerit, silarlutsillugu Nuummumut aamma Ilulissanut mittarfissat allatut qinigassatut minnerit sullissivigineqarsinnaassapput kiisalu sakkutuut ingerlataannut atatillugu atortorissaarutit tamarmik neqeroorutigineqarsinnaassallutik. Isertitanut tunngasut, ilaasumut ataatsimut Ilulissani isertitat 2022-imi akigititanut siumut naatsorsorlugit, atornerqarlutik aalajangerneqarput. Kangerlussuarmi mittarfimmi maannakkut mittarfiusumi ingerlatat annertussusaat soorunami Ilulissanit annertunerujussuupput, kisianni Imapikkoorluni angallanneq Nuummumut aamma Ilulissanut nuutinneqarpat, Kangerlussuarmi mittarfimmi siunissami angallannerup annertussusaa "Ilulissat-annertussusaanut" appassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Naatsorsuutigineqarpoq akunnittarfinnik suliaqarneq attatiinnarneqassasoq, taamaattoq annikillisaassalluni. Aqqusaarlutik unnuissusanut niuerfik atuukkunnaartussaavoq, kisianni ilimagineqarpoq takornariartitsisarnikkut ingerlataqarnerit attatiinnarneqarsinnaassasut.

Ingerlatsinerit, iluarsaassinernut aserfallatsaaliuinerimullu aningaasartuutit, mittarfiup angissusaa malinneqartoq ilimagineqarpoq aammalu Kangerlussuarmimittarfimmut kvadratmeterimut maannakkut aningaasartuutaasartut, 2022-imi aningaasartuutit siumut naatsorsorlugit, atorlugit aalajangerneqarlutik. Aningaasartuutit sinneruttuni ilaasumut ataatsimut Ilulissani nalunaarsorneqartumut aningaasartuutit malinneqartut naatsorsuutigineqarpoq. Sulisunut aningaasartuutit, MIT-ip mittarfiup takissusaani aamma ilaasut amerlassusaanni sulisoqarnissamut naatsorsuutigisai malinneqarput.

Imarpikkoorlutik ilaasut aqqusaartussat ikilinerat kiisalu mittarfimmi illuutinilu aserfallatsaaliuinerit aningaasartuutit aalajangersimasut qaffasinnerat pissutigalugu

kaaviiartaqannginnerup kingunerisaanik 2022-imi ingerlatsinermi angusat -6 mio. koruuniupput. Periarfissatut ilusiliaq 0-imiit periarfissatut ilusiliaq 1-imut ikaarsaarnermi ilanngaaseereernermi sunniinermi Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi ingerlatsinerani 2022-imi 72 mio. koruunit missai annaaneqassapput.

- 7.4.3 Periarfissatut ilusiliaq 2: Nuummot aamma Ilulissanut tapertatut mittarfiup takissusaa 2.200 Periarfissatut ilusiliaq 2-imi naatsorsuutigineqarpoq mittarfiup takissusaa 2.200 meterinut annikillisinneqassasoq, tassani akunnattumik ungasissusilinnukartartut tamarmik aammalu ungasissumik ungasissusilinnut timmisartut amerlanersai sullinneqarsinnaassallutik, ilanngullugit Islandimit angallavinni aamma attartorluni timmisartut. Tamatuma kingunerisaanik timmisartut anginerusut atorlugit ingerlatassat tamarmik, suliaqarnermi attatiinnarneqarsinnaassapput. Tamatuma saniatigut sakkutuut ingerlatai mittarfimmi naannerusumi tassani ingerlaannarsinnaassapput. Takornariartitsinermi ingerlatat taamaalillunilu akunnittarfimmi suliaqarneq periarfissatut ilusiliaq 1-imi ilimagineqartut aallaavigalugit, ingerlaannarsinnaassapput.

Ilaasut amerlassusaat periarfissatut ilusiliaq 1-imi aamma 2-imi assigiissasoq naatsorsuutigineqarmat, periarfissatut ilusiliani marlunni taakkunani isertitat assigiissapput. Ilaatigut naatsorsuutigineqarpoq periarfissatut ilusiliat marluk taakkua akornanni sulisut amerlassusaat, taamaalillunilu attartortitsinermit isertitat, assigiissasut.

Taamaattoq mittarfiup minnerunerani "airside"-mut, illuutini aamma pilersuiveqarfinnik pisariaqartitsineq annikinnerulersinneqarpoq, taamaalilluni ingerlatsinermut, iluarsaassinermut aamma aserfallatsaaliuinermut aningaasartuutit, periarfissatut ilusiliaq 1-imut sanilliullugu, annikinnerussallutik. Ingerlatsinermut, iluarsaassinermut aamma aserfallatsaaliuinermut aningaasartuutit, Narsarsuarmi Mittarfimmi (1.800x45 meter) mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, 2.200x45 meterimik mittarfik annertussusilerlugu iluarsillugit, atorneqarnerisigut aalajangerneqarput. Tamatuma saniatigut sulisunut aningaasartuutit periarfissatut ilusiliaq 1-imi tamaaqatigiinnarpai.

Naatsorsuutigineqarpoq Kangerlussuarmi mittarfimmi, 2.200 meterimik mittarfik takissuseqarluni, 2022-imi 4 mio. koruuninik ingerlatsinermi angusaqarfiussasoq. 2022-imi imarpikkoorluni angallanneq ilaatillugu ingerlatsinerup ingerlaannarnerani pisumut tunngatillugu, Imarpikkoorluni angallanneq ilaatinnagu 2.200-imik mittarfik takissuseqartillugu ikaarsaarnerup kingunerisaanik Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi isertitaqarnerani 62 mio. koruunit missai annaaneqassapput.

- 7.4.4 Periarfissatut ilusiliaq 3: Københavnimut Imarpik qulaallugu angallanneq ilaatinnagu mittarfiup takissusaa 1.500 Periarfissatut ilusiliaq 3-imi naatsorsuutigineqarpoq, mittarfiup takissusaa 1.500 meterinut annikillisinneqassasoq, tassani timmisartut sarpillit akunnattumik angissusillit, assersuutigalugu Islandimeersut, sullinneqarsinnaassallutik. Tamatumani Kangerlussuup Inatsisartut nunap immikkoortuini angallannermut periusissiaanni nutaami ilaasinnaansaa, qulakkeerneqassaaq. Taamaattoq timmisartut mittarfimmi naatsumi tassani missinnaasut, Europa-mut imarpikkoortumik timmisartuussinissaannut periarfissaqanngilaq. Taamaattoq mittarfimmi timmisartut turbo-nik sarpillit Islandimukartussat aamma Islandimeersut suli sullinneqarsinnaassapput. Tamatuma saniatigut mittarfik naalisaq taanna maannakkut sakkutooqarfimmi ingerlatanut killiliinernik aamma malitseqassaaq.

Aningaasartuutit ilaasunut tunngassuteqartut Sisimiuni aningaasartuutitut pisariaqartitsineq malillugu annertussusilerneqarput, tassami tamanna ilaasut amerlassusissaattut naatsorsuutigineqartunut taakkununnga naapertuummat. Periarfissatut ilusiliami tassani siusinnerusumiittumut marlunnut sanilliullugu isertitat appassapput, tassami tassani

umiarsuarmik sinersortaammik takornariartitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngimmat. Tamatuma kingunerisaanik taamaalilluni ilaasut, taamaalillunilu aamma isertitat ikilissapput.

Aningaasartuutit mittarfimmut tunngassuteqartut appassapput, tassami mittarfik naannerulerlunilu aminnerulertussaammat. Terminalip aammalu illuutit allat pisariaqartinneqannginnerulernerat aserfallatsaaliuinerup il.il. annikinnerulerneranik malitseqassaaq. Ingerlatsinermut, iluarsaassinermut aserfallatsaaliuinerullu aningaasartuutit Nasarsuarmi Mittarfimmi (1.800x45 meter) mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, 1.500x30 meterimik mittarfik annertussusilerlugu iluarsillugit, atorneqarnerisigut aalajangerneqarput. Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqarpoq sulisunut aningaasartuutit periarfissatut ilusiliaq 1-imut aamma 2-imut sanilliullugit, annikillissasut.

Mittarfiup 1.500 meterisut takissuseqarnerani naatsorsuutigineqarpoq Kangerlussuarmi mittarfimmi Kangerlussuarmi mittarfimmi 2022-imi -6 mio. koruuninik ingerlatsinermi angusaqarfiussaq. Ingerlatsinerup ingerlaannarnissaanut sanilliullugu, tamatuma kingunerisaanik Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi 2022-imi 72 mio. koruuninik ingerlatsinermi annaasaqassapput.

7.4.5 Periarfissatut ilusiliaq 4: Københavnimut Imapikkoorluni angallanneq ilaatinngu mittarfiup takissusaa 1.199

Periarfissatut ilusiliaq 4-imi naatsorsuutigineqarpoq mittarfiup takissusaa 1.199 meterinut annikillisinneqassaq, tassani timmisartut sarpillit minnerusut aammalu akunnattumik angissusillit sullinneqarsinnaassallutik, ilanngullugu assersuutigalugu Dash 8-200 Islandimeersoq. Ilaasut amerlassusaat periarfissatut ilusiliaq 3-itut issasooq ilimagineqarpoq, tamatumalu kingunerisaanik ingerlatsinermi isertitat taamaaqatigissavai. Taamaattoq sulisunut inissianik attartortitsinermut atatillugu isertitat annikinnerussapput, tassami mittarfiup taamatut annertussuseqarnerani sulisut ikinnerusut pisariaqartussaapput.

Aningaasartuuteqarfiusunut tunngatillugu ingerlatsinermut, iluarsaassinermut aserfallatsaaliuinerullu tunngasunik aningaasartuuteqassanngilaq allannortussanik, tassami mittarfik naannerusooq aningaasartuutikinnerulerneramik malitseqartussaavoq. Ingerlatsinermut, iluarsaassinermut aserfallatsaaliuinerullu aningaasartuutit, Ilulissani Mittarfimmi (845x30 meter) mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, 1.199x23 meterimik mittarfik angissusilerlugu annertussusilerlugit, atorneqarnerisigut aalajangerneqarput. Tamatuma saniatigut aningaasartuutit annikinnerussapput, tassami sulisorisat mittarfiup angissusaa malillugu amerlassusilerneqarmata.

Naatsorsuutigineqarpoq Kangerlussuarmi mittarfimmi Kangerlussuarmi mittarfimmi 1.199 meterimik mittarfik takissuseqartillugu 2022-imi 1 mio. koruuninik ingerlatsinermi angusaqarfiussaq. Kangerlussuup imarpikkoorluni angallanneq ilaatillugu ingerlanneqarnerata ingerlatiinnarnissaanut tunngatillugu isigalugu, periarfissatut ilusiliaq 4-mut ikaarsaarneq Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi isertitaqarneranni 65 mio. koruunit missaannik annaasaqarneranik kinguneqassaaq.

7.4.6 Periarfissatut ilusiliaq 5: Københavnimut Imapikkoorluni angallanneq ilaatinngu mittarfiup takissusaa 799

Periarfissatut ilusiliaq 5-imi mittarfik mittarfimmut asfaltimik qallikkamut 799 meterimut naaleqqinneqassaaq, tassani Kangerlussuarmi mittarfimmi Kangerlussuarmi mittarfimmi timmisartumik sarpilimmik minnerusumik, assersuutigalugu Dash 8-200-imik timmisartuussivigineqarsinnaassalluni.

Periarfissatut ilusiliami tassani isertitat taamaaqataanik appassapput, kingullernut marlunnut naapertuuttumik taamaalillunilu aamma isertitat taakkunani marlunni assigiillutik. Mittarfik

naannerusoq tamatuma saniatigut sulisunik pisariaqartitsinnginnerulerfiusussaavoq, taamaalillutillu attartortitsinermit isertitat appassallutik. Mittarfiup angissusaani tassani mittarfimmut illuutinullu tunngasut aningaasartuutit annikinnerulissasut naatsorsuutigineqarpoq. Ingerlatsinermit, iluarsaassinermit aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutit mittarfiup angissusaanut attuumassuteqartut, Aasiaat Mittarfiani (799x30 meter) mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, mittarfiup angissusaanut 799x18 meterimut annertussusilerlugit, atorlugit aalajangerneqarput.

Periarfissatut ilusiliami tassami Mittarfeqarfiit 2022-imi 6 mio. koruunit missaannik ingerlatsinikkut sinneqartooruteqalertussaapput. Periarfissatut ilusiliaq 0-imut sanilliullugu isigalugu, Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsinermit 60 mio. koruuninik annertussusilinnik annaasaqassapput.

7.5 Ingerlatsinerup inernera allangortinneqartoq aamma Kangerlussuarmi Mittarfimmut tapiissutinik pisariaqartitsineq

Eqikkaanermi, Nuummi aamma Ilulissani Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat marluk atuutilerneranni Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallasseriaatsip allangortinneqarnerani, Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsinermit sinneqartoorutaasartut annertuut atorunnaartussaapput. Tamanna mittarfiit takissusaat sorleq Kangerlussuarmut siunissami toqqarneqassanersoq, apeqqutaanani pisussaavoq.

Takussutissiaq 13-imi periarfissatut ilusilianut 1-5-inut, imarpikkoorluni angallannerup Kangerlussuarmi mittarfimmit allamut nuutinneqarnerani, ingerlatsinermit angusat eqikkaarneqarput. Ingerlatsinermit angusat taakkua periarfissatut ilusiliaq 0-imi, Kangerlussuup suli imarpikkut angallannermit atornerqarnerani, angusassasut naatsorsuutigineqartut, sanilliunneqarput. Periarfissatut ilusiliaq 0-imi siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, Kangerlussuarmi mittarfiup Imarpikkut angallannermit atornerqaannarnera naatsorsuutigalugu, 2022-imi 66 mio. koruunit missaannik ingerlatsinermit sinneqartooruteqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Kisiannili Kangerlussuarmi mittarfimmi Imarpikkoorluni angallanneq annaassappagu, mittarfiit angissusaa sorleq atuutsinneqalissanersoq apeqqutaalluni, Mittarfeqarfiit 2022-imi periarfissatut ilusiliani 1-5-imi +6 aamma -6 mio. koruunit akornanni ingerlatsinermit angusaqarnissaq naatsorsuutigisinnaavaat.

Takussutissiaq 13-imi takuneqarsinnaavoq, Imarpikkoorluni angallanneq Nuummut aamma Ilulissanut nuutinneqassappat, imarpikkoorluni angallanneq attatiinnarneqartoq naatsorsuutigineqarneranut sanilliullugu, Kangerlussuarmi mittarfimmi ingerlatsinermit sinneqartoorutit 2022-imi 60-72 mio. koruuninik appassasut.

	S0:	S1:	S2:	S3:	S4:	S5:
	2.810	2.810	2.200	1.500	1.199	799
	m.	m.	m.	m.	m.	m.
Ingerlatsinermit angusat mio. kr.	66	-6	4	-6	1	6
MIT-imut ajorseriarluni ataatsimoortumik angusat	-	-72	-62	-72	-65	-60

Takussutissiaq 13: Periarfissatut ilusiliani 5-imi ingerlatsinerup inernera aamma periarfissatut ilusiliaq 0-imut sanilliussineq (mio. kr.)

8. MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

8.1 Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermut paasissutissiineq

Immikkoortumi matumani piffissami misissueqqissaarfiusumi 2018-2046-imi periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununga missingersuutini aningaasaqarnikkut sunniutaasussat saqqummiunneqarput, tassani mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat 2022-imiit atorneqarsinnaalissasoq naatsorsuutigineqarluni. Tamatuma kingunerisaanik sanaartornermut, ingerlatsinermit aserfallatsaaliuinerimullu aningaasartuutit kiisalu isertitat piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliani tamaginni nassuiarneqarput. Naatsorsuinerit ukiumoortumik suliarineqarput aammalu piffissamut 2018 aallarnerfigalugu ukunut 25-inut ataatsimoortinneqarlutik. Taamaalluni misissueqqissaarnermi tassani sanaartornermut aningaasartuutit, MIT-imi ingerlatsinermi sinneqartoorutit imaluunniit amigartoorutit malitsigisaannik periarfissatut ilusiliani tallimani taakkunani tamaginni immikkut Nunap karsiata ingerlaavartumik aningaasaqarnikkut sunnerneqarnissaa, takutinneqarpoq. Ingerlatsinermi angusat amigartooruteqarfiusinnaanerannut atatillugu ernianut aningaasartuutaasinnaasut ilaatinneqanngillat.

Sanaartornermut aningaasartuutini, ingerlatsinermi isertitani aamma ingerlatsinermit aningaasartuutini tunngavigisat immikkoortoq 6-imi aamma 7-imi nassuiarneqartut, aallaavigineqarput.

8.2 Tunngavigineqartut

Misissueqqissaarnermi tunngaviusut "Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuinerinik suliaqarnermut ilitsersuummi" 2014-imi Rambøll Management Consulting suleqatigalugu Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermit Naalakkersuisoqarfimmit saqqummersinneqartumi nassuiarneqartut, malinneqarput.

Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi periarfissatut ilusiliat misissuiffigineqartut akimorlugit tunngavigisat nalinginnaasut arlallit atorneqarput. Tunngavigisat nalinginnaasut taakkua Takussutissiaq 14-imi takuneqarsinnaapput.

Akit annertussusaat	2018-imi akit aalajangersimasut
Piffissaq misissueqqissaarfiusoq	2018-2046
Piffissaq ingerlatsiviusoq	2022-2046
Piffissaq sanaartorfiusoq	2018-2042
Ukiumut ilaasut amerlinerat	2,2 pct.

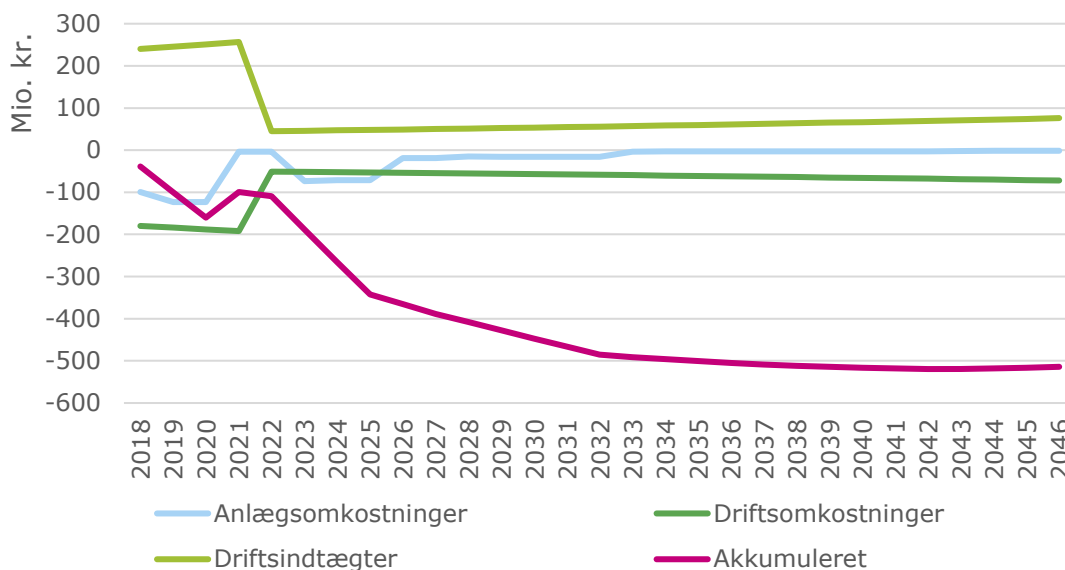
Takussutissiaq 14: Tunngavigineqartut nalinginnaasut

8.3 Periarfissatut ilusiliaq 1-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 2.810 meteri

Ilusiliami quppernerup tullianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat Periarfissatut ilusiliaq 1-imi mittarfik 2810 meteri attatiinnarneqarluni, sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani Nunap karsianut sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq-imi takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni nunap karsia 2032 tungaanut annertooujussuarmik sunnerneqartussaasoq, tassani sanaartornermut aningaasartuutit akilerneqartussaammata. Tamatuma kingorna sunniineq annikilliartulissaaq, kisianni ingerlatsinermit missingersuutit tamarmiusut sinneqartoorfiusumik

inerneqanngisaannartussaallutik. Ingerlatsineranut missingersuutit tamarmiusut ukioq 2043-imi -519 mio. koruuninik inerneqarlutik appasinnerpaamiittussaapput.

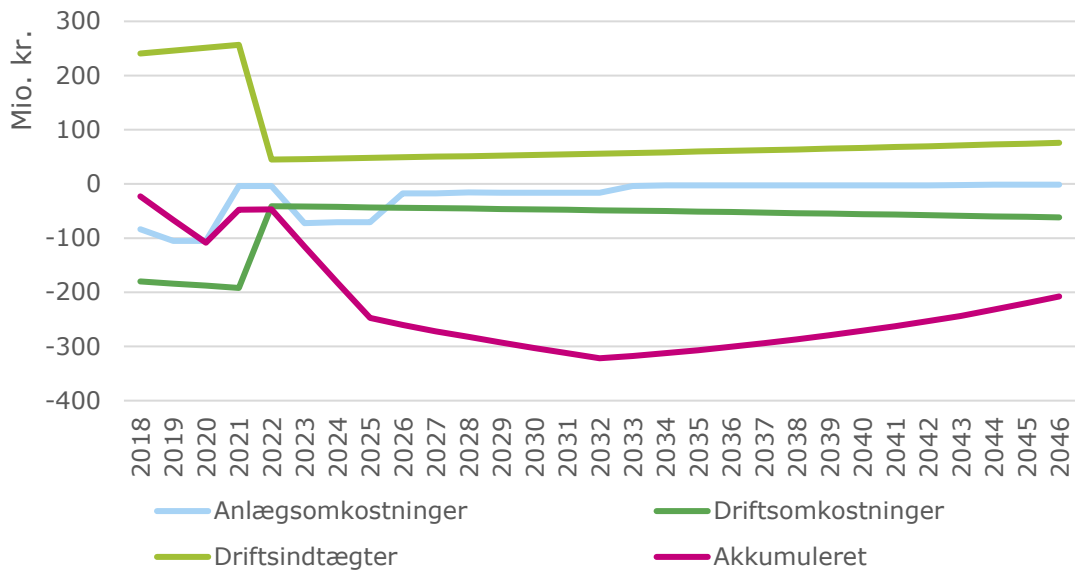

Ilusiliaq 4: Periarfissatut ilusiliaq 1-imit sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsineranut aningaasartuutit, ingerlatsinermit isertitat kiisalu ingerlatsinerup inernerat tamarmiusoq

8.4 Periarfissatut ilusiliaq 2-imit akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 2.200 meteri

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat Periarfissatut ilusiliaq 2-imi mittarfik 2.200 meterimut annikillineqarsimalluni sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsineranut aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermit isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani Nunap karsianut sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq -imi takuneqarsinnaavoq, periarfissatut ilusiliami tassani aamma 2032 tikillugu Kalaallit Nunaanni nunap karsianut sunniineq pitsaanngitsuusussaasoq, tassani ingerlatsineranut missingersuutit tamarmiusut -322 mio. koruuniullutik appasinnerpaamiittussaallutik. 2032-ip kingorna ingerlatsinermit angusat pitsaasut anguneqassapput, tamatumalu kingunerisaanik aningaasaatinik atuinermi tamarmiusumi appariartorneq takuneqassalluni. Aningaasaatinik atuneq annikinnerulissaaq. Taamaattoq Periarfissatut ilusiliaq 2 piffissap misissueqqissaarfiusup iluani missingersuutini aningaasaqarnikkut tamakkiisumi sinneqartoorfiusumik inerneqanngisaannartussaavoq.

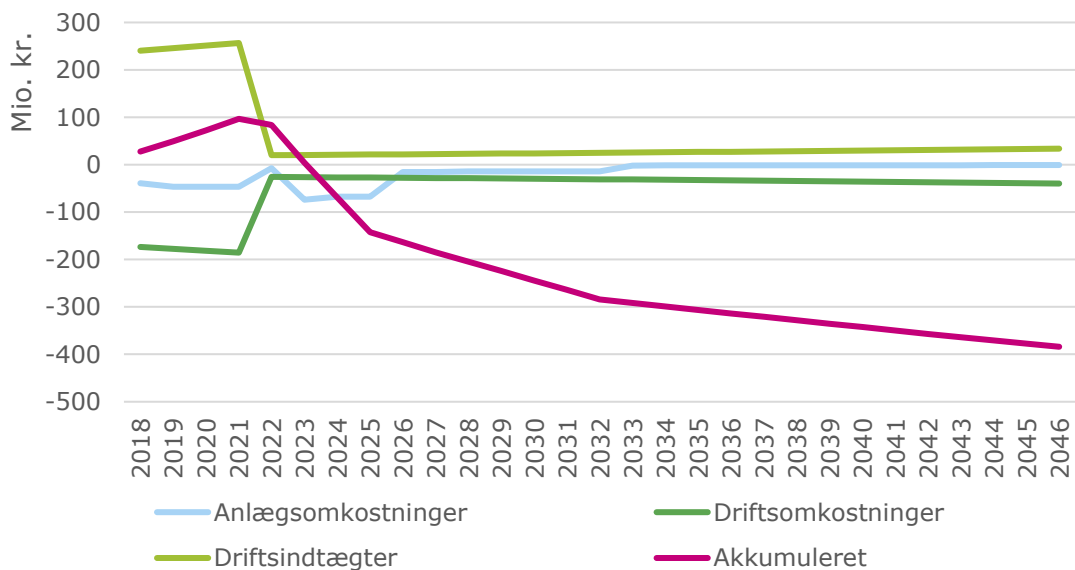

Ilusiliaq 5: Periarfissatut ilusiliaq 2-imut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerup aningaasartuutit, ingerlatsinerup isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.5 Periarfissatut ilusiliaq 3-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 1.500 meteri

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat Periarfissatut ilusiliaq 3-imi mittarfiup 1.500 meterinut annikillisinneqarnerani, sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerup aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinerup isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani Nunap karsianut sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq -imi takuneqarsinnaavoq, piffissaq misissueqqissaarfiusoq misissuiffigineqartoq tamaat ingerlatsinerup missingersuutit tamarmiusut appariartortussaasut, tamatumalu kingunerisaanik Periarfissatut ilusiliaq 3 aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut tamarmiusumi sinneqartoofiusumik inerineqartussaananani. Piffissap misissueqqissaarfiusup naanerani ingerlatsinerup angusat tamarmiusut -384 mio. koruuniussapput.

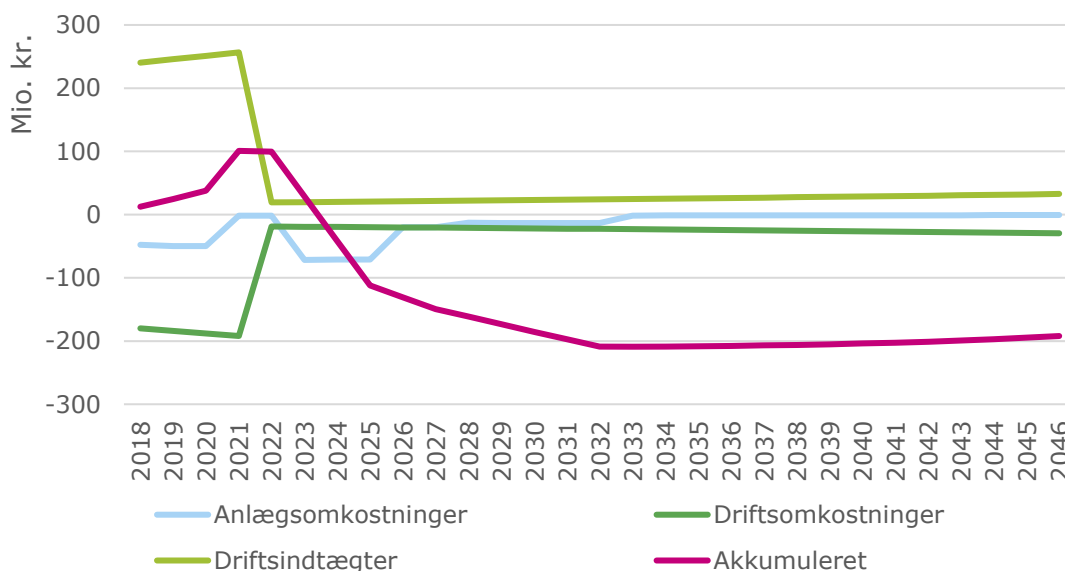

Ilusiliaq 6: Periarfissatut ilusiliaq 3-imut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerup aningaasartuutit, ingerlatsinerup isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.6 Periarfissatut ilusiliaq 4-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 1.199 meteri

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat Periarfissatut ilusiliaq 4-imi mittarfik 1.199 meterinut annikillisinneqarluni sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani Nunap karsianut sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq -imi takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliami tassani 2033 tikillugu Kalaallit Nunaanni nunap karsia annertoorujussuarmik sunnerneqartussaasoq, tassani ingerlatsinermit missingersuutit tamarmiusut -209 mia. koruuniullutik appasinnerpaamiissallutik. 2033 kingorna ingerlatsinermi angusat pitsaasut anguneqassapput, taamaaliornermi ingerlatsinermit missingersuutini tamarmiusuni qaffakkiartorneq takuneqarsinnaalissalluni. Taamaattoq Periarfissatut ilusiliaq 4 piffissap misissueqqissaarfiusup iluani missingersuutini aningaasaqarnikkut tamakkiisumi sinneqartoorfiusumik inerneqanngisaannartussaavoq.

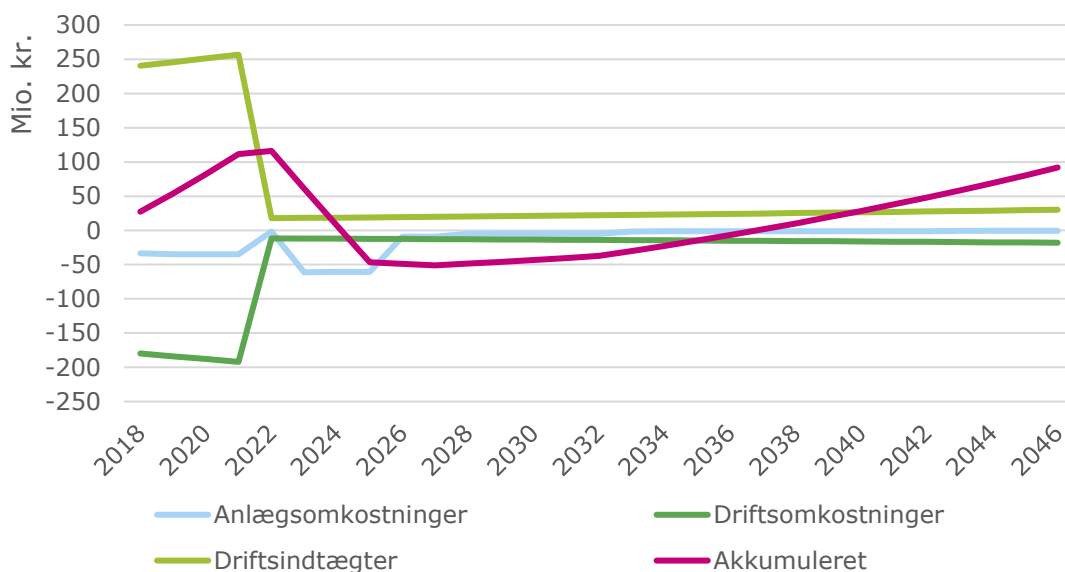

Ilusiliaq 7: Periarfissatut ilusiliaq 4-imi sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit, ingerlatsinermi isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.7 Periarfissatut ilusiliaq 5-imut akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit, mittarfik 799 meteri

Kiisalu ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat Periarfissatut ilusiliaq 5-imi mittarfik 799 meterinut annikillisinneqarluni sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut periarfissatut ilusiliani siuliniittutuulli piffissaq misissueqqissaarfiusup ingerlanerani mittarfiup takissusaata taakkuma atuutsinneqalernerani sunniinerit tamakkiisut, takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq -imi takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliaq 5-imi 799 meterimik mittarfik takissuseqarluni piffissami 2025-imiit 2036-imut ingerlatsinermi angusat tamarmiusut amigartoorfiusut, tamatuma kingorna piffissap sinnerani angusat tamarmiusut annertuumik qaffakkiartulertussaallutik. Piffissap misissueqqissaarfiusup naanerani ingerlatsinermi angusat tamarmiusut sinneqartoorfiullutik 92 mio. koruuniupput.

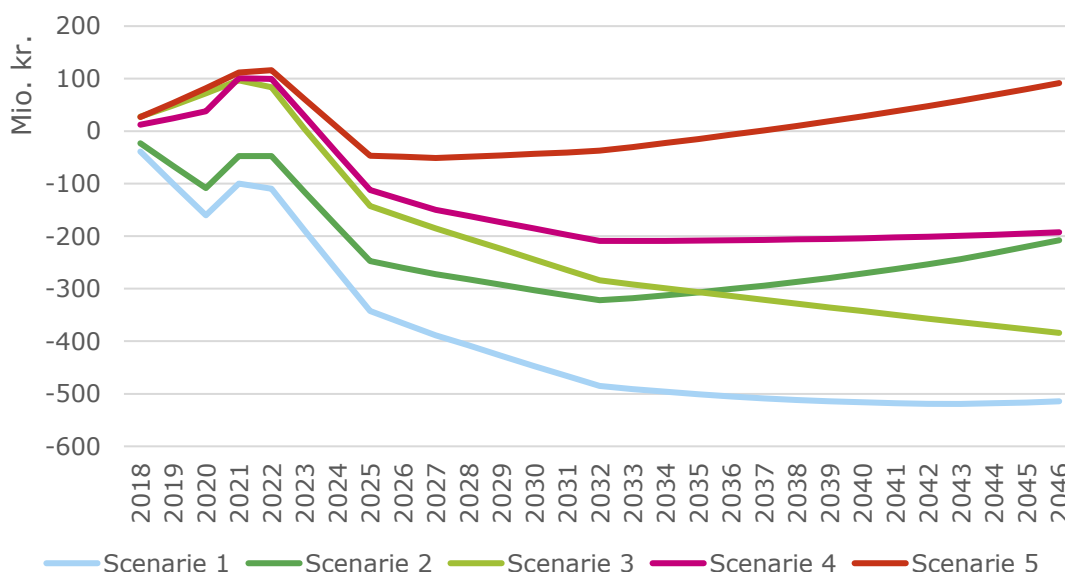

Ilusiliaq 8: Periarfissatut ilusiliaq 5-imut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermut aningaasartuutit, ingerlatsinermi isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.8 Periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununga akiliisinnaassuseqarnermut missingsuutit imminnut sanilliunneqarnerat

Ilusiliami matuma kingulianiittumi periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununga ingerlatsinermi angusat tamarmiusut ataqtigiissinneqarput. Takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliat tallimat imminnut sanilliunneqarsinnaasunik ineriartornermik takutitsisut. Piffissami sanaartornermut aningaasartuutit annertuffianni, aningaasaatinik atuneq tamarmiusoq annertuumik appariartorpoq. Tamatuma kingorna takuneqarsinnaavoq ineriartorneq piffissap ingerlanerani mumittoq, tassani ukiumut ingerlatsinermi angusat sinneqartoorfiulerlutik, taamaaliornermilu aningaasaatit tamarmiusut qaffakkiartoqqilerlutik. Taamaattoq takuneqartoq taanna qaqugu pinersooq periarfissatut ilusiliat misissorneqartut taakkua akornanni assigiinngitsorujussuavoq.

Tamatuma saniatigut ersarippoq Periarfissatut ilusiliaq 5 Kalaallit Nunaanni nunap karsianut sunniinnginnerpaasussaasoq aammalu periarfissatut ilusiliani kisiartaalluni naggataatigut ajunnginnerpaamik sunniisussaasoq.

Ilusiliaq 9: Periarfissatut ilusiliani tallimani ingerlatsinermut missingersuutit tamarmiusut ukiumut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermut aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermit isertitat aallaavigalugit.

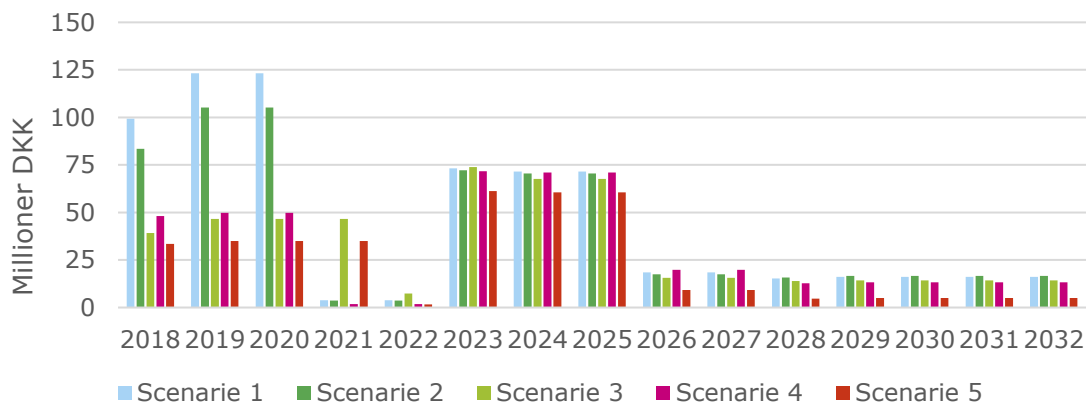
9. ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

Immikkoortumi matumani immikkoortoq 8-imit missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermit ilimagisat tunngavilersoqqinneqarput, tassani aningaasartuutini isertitanilu missingersuusiorneqartuni maannakkut naliusoq (2018 aallartinnerani naatsorsorneqartoq), periarfissatut ilusilianut tallimaasunut naatsorsorneqarluni.

Maannakkut naliusoq qaffasinnerpaaq, imarpikkoorluni angallanneq Nuummumt aamma Ilulissanut nuunneqassappat, Kangerlussuarmi mittarfimmumt periarfissatut ilusiliani iluaqutissartaqarnerpaajuvoq. Tassani ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut misissueqqissaarneq immikkut Kangerlussuarmi mittarfimmi tunngatinneqartoq pineqarpoq, tassani Kalaallit Nunaanni mittarfinni allani aningaasartuutit aamma isertitat, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi ataatsimoortumi pisutut, nalilersuinerni ilaatinneqaratik.

9.1 Sanaartornermut aningaasartuutit

Ilusiliaq -imi takutinneqarpoq piffissami 2023 – 2032-imi periarfissatut ilusiliani ataasiakkaani tamaginni sanaartornermut aningaasartuutit qanoq agguarsimanersut. Ilusiliaq -imi takuneqarsinnaavoq piffissami 2018-2025-imi sanaartornermut aningaasaliinerit annertunerpaartai appartussaasut. Piffissap sanaartorfiusup ingerlanerani aningaasartuutit tamarmiusut taamaaqataanik tassaapput sanaartornermut iluarsaassinermullu aningaasartuutit immikkoortoq 6-imi takuneqarsinnaasut aammalu ilimagisat tassani nassuiarneqarput.

Ilusiliaq 10: Sanaartornermut aningaasartuutit piffissanut sanaartorfiusussanut aamma periarfissatut ilusilianut agguarlugit.

Piffissaq atuuffissaa (takuuk Takussutissiaq 15) piffissamit misissueqqissaarfiusumit sivikinnerusimappat, aningaasaleeqqittoqassaaq. Illuutini aamma ikkussukkani aningaasaleeqqinnerit, pitsaassutsit pisinnaasallu angunissaannut, aningaasaleeqqaarnerit taamaaqataanik, taamaallaat aningaasaliinerit aningaasartuutaqqaartut 50 procentisariaqaraat ilimagineqarpoq. Tamatuma saniatigut ilimagineqarpoq aningaasaleeqqinneq sanaartugaaqqaartup taamaaqataanik piffissap ingerlanerani pisinnaassasoq.

Misissueqqissaarnermi sanaartornermut aningaasaliinerit nalingini sinneruttoq piffissamit misissueqqissaarfiusumit atornerqartumit sivisunerusumik atuuffissaqartoq, ilaatinneqarpoq. Sanaartukkat nalingini sinneruttoq piffissap atuuffissaata ilimagineqarnera kiisalu piffissami atuuffissaanni pigisat assigiimmik nalikillilerneqartarnerat pillugu tunngavioq tunngavialugit naliliiffineqarpoq.

	atuuffissaa / ukioq manna piffissaaq nalikilliliiviusussaaq
Mittarfik, qalliutit*	30
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-ni atortut, ajornartoornermi generatori	30
Pilersuiffiit; Innaallagialaq, imeqarneq aamma kiassarneq	30
Pilersuiffiit; ikummatissaaq	30
CNS	10
Illutat, mittarfimmut attuumassuteqartut	30
Illutat; Akunnittarfik	30
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	30
Illuutit allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	30
Ingerlatsinermut atortut	20
Iliuseqarnissamut orsersornermullu atortut	20

Takussutissiaq 15: Sanaartornermut tunngavissaritaasut

Najoqqutarisaq: Mittarfeqarfiit ilimagisaat kiisalu *Sweco aamma Rambøll

Sanaartornermut aningaasartuutit agguarneqarnerat kiisalu sanaartornermi tunngavigineqartut nalinginnaasut siusinnerusukkut nassuiarneqartut atorneqarpata sanaartornermut aningaasartuutit 2018-mi nalingat (maannakkut naliusoq) Takussutissiaq 16-imi takutinneqartut issaaq. Sanaartornermut aningaasartuutit sanaartornermut aningaasartuutaqqartunut, aningaasaleeqqinnernut kiisalu sanaartukkap piffissaaq atuuffissaa sinneqarluni nalinganit sinneruttumut, agguarneqarput.

Periarfissatut ilusiliaq	Sanaartornermut aningaasartuutit mio. kr.
Periarfissatut ilusiliaq 1	-566
Periarfissatut ilusiliaq 2	-514
Periarfissatut ilusiliaq 3	-388
Periarfissatut ilusiliaq 4	-364
Periarfissatut ilusiliaq 5	-291

Takussutissiaq 16: Periarfissatut ilusilianut tamaginnut sanaartornermut aningaasartuutit 2018-imi nalingat atorlugu (maannakkut naliusoq)

Nassuiaat: Sanaartornermut aningaasartuutaqqartunik kiisalu aningaasaleeqqinnernik imaqqarpoq. Tamatuma saniatigut naliusup sinnera ilanngaatinneqarpoq

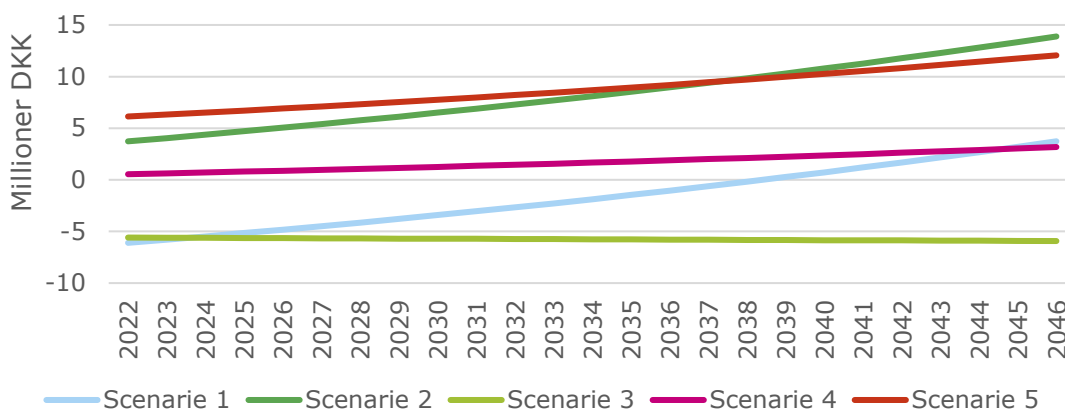
Takussutissiaq 16-imi takuneqarsinnaavoq, periarfissatut ilusiliani tamaginni annertooruujussuarneq aningaasaliinermut aningaasartuuteqartoq, kisianni aamma periarfissatut ilusiliaq 1, Kangerlussuarimi mittarfiup anginersaasa attatiinernerneqarnerani, sanaartornermut aningaasartuutini maannakkut naliusup annertunerpaaneraniq malitseqartussaasoq.

9.2 Ingerlatsinermi angusat

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi isertitani aamma aningaasartuutini ilimagisat immikkoortoq 7-imi saqqummiunneqartut aallaavigineqarput, periarfissatut ilusiliani tamaginni 2022-imi isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut tassani nassuiarneqarlutik. 2022-imi isertitassat aningaasartuutissatullu tunngavigalugit, siunissami isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut aalajangerneqarput. Naatsorsuutini allattukkat tamarmik immikkut aningaasartuutit aalajangersimasutut imaluunniit aningaasartuutit allanngorartutut marlunnik suussuseqartutut, nalilersorneqarput.

Aningaasartuutit allanngorartut mittarfimmi pisinnaasat atorneqannginnerat pissutaalluni ukiumut 1,1 procentimik (ilaasut amerlassusaasa qaffannissaatut naatsorsuutigineqartup affaatut annertussusilimmik) imaluunniit mittarfimmi pisinnaasanik atorneqanngitsaqassasoq ilimagineqanngimmat ukiumut 2,2 procentimik (ilaasut amerlassusaasa qaffannissaatut naatsorsuutigineqartup affaatut annertussusilimmik) qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartuutit aalajangersimasut piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat taamaaginnassapput. Takussutissiaq 10-imi naatsorsuutini allattukkanut tamaginnut qaffariartornissamut naatsorsuutiginisat takutinneqarput.

Naatsorsuutiginisat taakkua atuutsillugit Ilusiliaq 11-imi takutinneqartutut ingerlatsinermi angusat ukiumiit ukiumut anguneqassapput. Taakkunani takuneqarsinnaavoq, naatsorsuutiginisat, piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliamut 3-imit ingerlatsinermi angusat amigartooruteqartitsisut, kisianni periarfissatut ilusiliani 1, 2, 3 aamma 5 piffissaq misissueqqissaarfiusup ingerlanerani ingerlatsinermi angusat sinneqartoorfiusumik inerineqassallutik. Periarfissatut ilusiliaq 3-imi piffissap misissueqqissaarfiusup ingerlanerani ingerlatsinermi angusat appariartortussaapput, tassani isertitat qaffakkiartornerat sinneqartoorfiusumik inerineqartitsinissamut naammannani. Periarfissatut ilusiliat sinnerini piffissaq tamaat ingerlatsinermi angusat qaffakkiartortut takuneqarsinnaavoq.

Ilusiliaq 11: Periarfissatut ilusilianiut ataasiakkaanut tamaginnut piffissami misissueqqissaarfiusumi ingerlatsinermi angusat

Takussutissiaq 17-imi piffissami misissueqqissaarfiusumi 2018-2046-imi periarfissatut ilusiliani misissorneqartuni ingerlatsinermi angusat 2018-mi nalingat (maannakkut naliusoq) takutinneqarpoq. Takussutissiaq 17-imi takuneqarsinnaavoq, periarfissatut ilusiliani tamaginni ingerlatsinermi angusat maannakkut nalingat sinneqartoorfiusumik inerineqarpoq. Tamanna piffissami 2018-2022-imi imarpikkoorluni angallannerup Nuummumt/Ilulissanut nuutinneqannginnerani, Kangerlussuarmi mittarfimmi periarfissatut ilusiliani tamaginni ingerlatsinermi angusani annertuumik sinneqartoorfiusumik angusaqarnissaq, maannakkut naliusumut annertuumik pingaaruteqarpoq. Periarfissatut ilusiliaq 2-imi aamma 5-imi ingerlatsinermi angusani maannakkut naliusoq annerpaajusoq takuneqarsinnaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq ilaasut amerlassusaasa mittarfiup takissusaanut pineqartumut sanilliullugu qaffasissumiinnera. Periarfissatut ilusiliaq 2-imi ingerlatsinermi angusat periarfissatut ilusiliaq 3-mit pitsaanerupput, tassami umiarsuarmi sinersortaammi ilaasunit isertitat Periarfissatut ilusiliaq 2-mut sanilliullugu Periarfissatut ilusiliaq 3-miigunnaarmata.

	S1: 2.810 m.	S2: 2.200 m.	S3: 1.500 m.	S4: 1.199 m.	S5: 799 m.
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	-1.235	-1.224	-1.002	-937	-826
Aserfallatsaaliuineq	-285	-158	-107	-82	-71
Ingerlatsinermi	1.723	1.723	1.289	1.276	1.249

isertitat					
Katillugit	202	340	180	257	352

Takussutissiaq 17: Isertitanut aamma ingerlatsinermut aningaasartuutitut maannakkut naliusooq (NPV 2018 mio. kr.)

Najoqqutarisaq: Mittarfeqarfinit naatsorsuutini kisitsisit aamma Rambøll-ip misissueqqissaarnera

9.3 Aningaasaqarnikkut inernerera

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup inerneru Takussutissiaq 18-imi takuneqarsinnaapput aammalu Ilusiliaq -imi takutinneqarlutik. Tassani takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliaq 5-imi 799 meterimik mittarfik takissuseqarluni, sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermut aningaasartuutit aamma ingerlatsinermit isertitat ilanngunneqarpata, inerniliussat maannakkut nalingat pitsaanerpaamik angusaqarfiusooq. Periarfissatut ilusiliaq 5-imi ilaasut 20.000-iussasut naatsorsuutigisaqarneq aallaavigalugu, maannakkut naliusooq sinneqartoofiusooq anguneqarpoq.

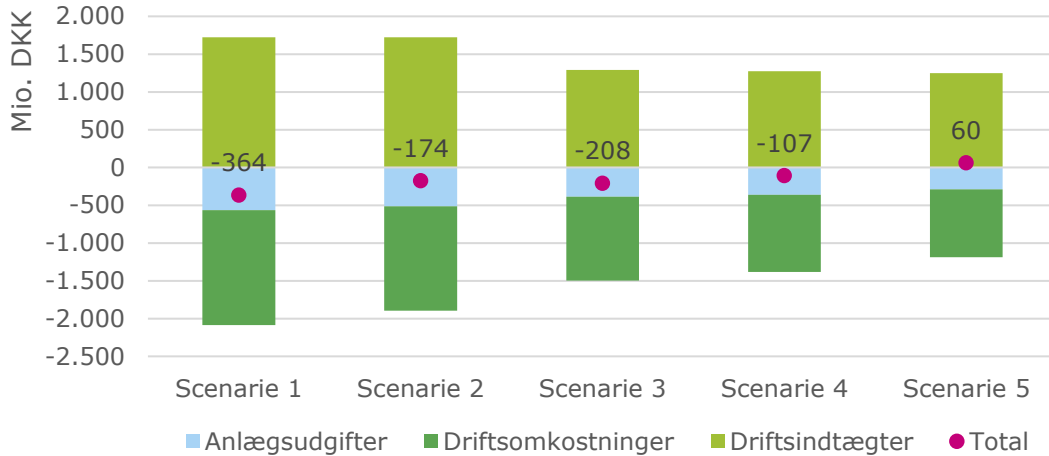
Isertitat periarfissatut ilusiliat assigiinngitsut akornanni taamaaginnagajammata, sanaartornermut aningaasartuutit tunngasut periarfissatut ilusiliat arlaat iluaqutissartaqarnerpaajunersooq, aalajangiisuupput. Tamatuma kingunerisaanik mittarfiup takissusaa naanneruppat, taakkua iluaqutissartaqarnerpaajupput, tassami taakkua ukiumut appasinnerusunik aningaasartuuteqarfiusussammata kiisalu sanaartornermut aningaasartuutit appasinnerpaajussallutik. Tamatuma saniatigut sulisunut aningaasartuutit aamma inerniliussanut pingaaruteqarput, tassami mittarfik minnerusooq sulisukinnerunissamik pisariaqartitsimmat. Periarfissatut ilusiliaq 2-ip aamma 3-ip akornanni nikeriartoqarpoq, tamatumunngalu ilaasut ikinnerunissaannik naatsorsuutigisaqarneq pissutaavoq, tassami umiarsuarmi sinersortaammi takornariartitsineq atorunnaartussaammat.

	S1: 2.810 m.	S2: 2.200 m.	S3: 1.500 m.	S4: 1.199 m.	S5: 799 m.
Sanaartornermut aningaasartuutit	-566	-514	-388	-364	-291
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	-1.521	-1.382	-1.109	-1.019	-897
Ingerlatsinermit isertitat	1.723	1.723	1.289	1.276	1.249
Katillugit	-364	-174	-208	-107	60

Takussutissiaq 18: Periarfissatut ilusiliani tamaginni immikkut maannakkut naliusooq (NPV 2018 mio. kr.)

Najoqqutarisaq: Mittarfeqarfinit naatsorsuutini kisitsisit aamma Rambøll-ip misissueqqissaarnera

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup inernerera aamma Ilusiliaq -imi matuma kinguliani takutinneqartutut titartagangorlugu takutinneqarsinnaavoq.

Ilusiliaq 12: Periarfissatut ilusiliani tamaginni immikkut maannakkut naliusoq (NPV 2018 mio. kr.)

9.4 Malussarissutisimik misissueqqissaarneq

Misissueqqissaarnermi immersuissutit atornerqartut ilai missiliuineramik aallaaveqarput, taamaattumillu taakkua annertussusaannut tunngatillugu nalorninartortaqlutik.

Matuma kinguliani malussarissutisimik misissueqqissaarneq ingerlanneqarpoq, makkuninnga allannguuteqarnerani:

- Kingumoortumik naatsorsuinerami ernialiusaqaq
- Sanaartornermut aningaasartuutit
- 2022-imi ilaasut amerlassusaat
- Ilaasut amerliartornerat

Allannguutit inernerit uuttuutini erseqqissagaasuniittut Takussutissiaq 19-imi takuneqarsinnaapput:

	S1: 2810 m	S2: 2.200 m	S3: 1.500 m	S4: 1.199 m	S5: 799 m
Pingaarnerni inerniliussat	-364	-174	-208	-107	60
Kingumoortumik naatsorsuinerami ernialiusaqaq 3%	-377	-166	-228	-111	74
Kingumoortumik naatsorsuinerami ernialiusaqaq 5%	-351	-178	-188	-101	50
Sanaartorneq -25%	-214	-37	-104	-9	138
Sanaartorneq +25%	-515	-311	-311	-204	-17
2022-imi ilaasut -5.000*	-437	-247	-246	-145	22
2022-imi ilaasut -1.000 *	-379	-189	-215	-114	53
2022-imi ilaasut +1.000 *	-350	-160	-200	-99	68
2022-imi ilaasut +5.000 *	-292	-102	-169	-69	99
2022-imi ilaasut +25.000 *	-2	188	-	-	-

Takussutissiaq 19: Uuttuutini toqqartukkani malussarissutisimik misissueqqissaarneq (NPV 2018 mio. kr.)

*Ilaasunut malussarissuunerami taamaallaat ingerlatsinerami angusanut sunniinerit pineqarput. Taamaattoq sanaartornermut missingersuutit ilaasut amerlassusaannit sunnerneqarsinnaangillat. Tamanna malussarissutisimi tassani ilaatinneqanngilaq.

Takussutissiaq 19-imi kingumoortumik naatsorsuinerami ernialiusami allannguutit misissueqqissaarnerup inernerinut annikitsuinnarmik sunniuteqarsinnaasut, aammalu inerniliussatut pingaarnertut pingaarnertigut inerniliussaqarnermik inerneqarsinnaasoaq, takutinneqarpoq.

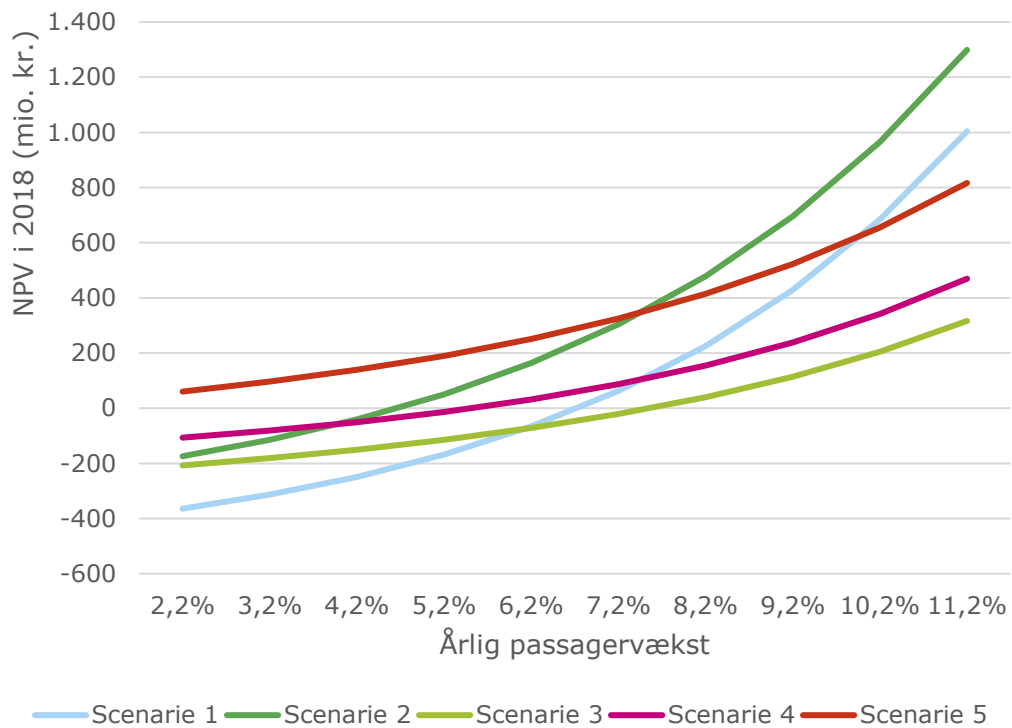
Sanaartornermut aningaasartuutit, siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut Mittarfeqarfiit naatsorsuineri Sweco-mit ilanngussat kiisalu Rambøll-ip nammineq iluarsineri ilanngullugit, aallaavigalugit missingersorneqarput, taamaattumillu periarfissatut ilusiliani aningaasaliinerit annertussusai nalorninartortaqlutik. Takuneqarsinnaavoq sanaartornermut aningaasartuutit allannguuteqarneri periarfissatut ilusiliani tamaginni maannakkut naliusumut annertuumik pingaaruteqartut. Periarfissatut ilusiliaq 5, sanaartornermut aningaasartuutit misissueqqissaarnermi ilimagineqartunit 25 procentimik annikinneruppata, maannakkut naliusooq sinneqartoorfiunnartussaalluni, pitsaasumik takutitsiviusooq. Periarfissatut ilusiliat sinnerisa taamatut allannguuteqarnermi amigartoorfiunerat ingerlaannarpoq.

Misissueqqissaarnermi naatsorsuutigineqartoq pingaaruteqartoq tassaavoq ilaasut Kangerlussuarmut aamma Kangerlussuarmut angalasussat amerlassusaat. Ilaasut amerlassusaannut missiliuineq aallaavigineqarpoq, taamaattumillu tunngavigisami tassani allannguutit aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup inernerinut qanoq pingaaruteqartiginersut paasinarsisissallugu pingaaruteqarpoq.

Ilaasut 2022-imi amerlassusaasa +/- 1000-inik aamma 5000-inik allanngorneranni, inenera qanoq allanngussanersoq, takussutissiami takutinneqarpoq. Naatsorsuutigineqartumi tassani ingerlatsinerimut missingersuutit kisimik ilaasut amerlassusaasa allanngorneranni sunnerneqartussaapput. Ilimagineqarpoq ilaasut 1.000-5.000-inik amerlassuseqarneranni, sanaartornermi aningaasaliinerit pisariaqartinneqartuaannartussaasut. Takuneqarsinnaavoq ilaasut amerlassusaasa allanngornerat, misissueqqissaarnerup inernerinut annikitsuinnarmik pingaaruteqartoq.

Rambøll-ip periarfissatut ilusiliaannut tapiliullugu Qeqqata Kommuniata periarfissatut allatut toqqagaata, Kangerlussuup mittarfianit Sisimiunut aamma Manitsumut taakkunannganiillu ilaasunik Imarpikkoorluni angallassisarneq ingerlatiinnarlugu – ilaasut katillugit ukiumut 26.400-iutillugit, malussarissutsimik misissueqqissaartoqarpoq. Takuuk immikkoortoq 5.2. Pisumi tassani periarfissatut ilusiliaq 1-imi aamma 2-imi NPV-p nalinga 360 mio. koruunit missaannik qaffattussaavoq.

Naggataatigut ukiumut ilaasut procentinngorlugu amerlinerannut malussarissutsimik misissueqqissaarneq ingerlanneqarpoq. Ilaasut amerliartornerat periarfissatut ilusiliat iluaqtissartaqarnerannut annertuumik pingaaruteqarpoq, tassami ingerlatsinerimi angusanut ilaasut amerlassusaat annertuumik apeqqutaavoq. Ilusiliaq -imi periarfissatut ilusilianut tallimanut taakkununnga maannakkut naliusooq nassuiarneqarpoq, tassani ukiumut ilaasut amerliartornerat ilimagisanit pingaarnernit malunnaatilimmik qaffannerulluni. Ilimagisani pingaarnerni periarfissatut ilusiliani tamaginni ilaasut ukiumut amerlinerat 2,2 procentiusooq aallaavigineqarpoq.

Ilusiliaq 13: Ukiumut ilaasut amerlineranni malussarissutsimik misissueqqissaarnek

Ilusiliaq -imi takutinneqarpoq, periarfissatut ilusiliat iluaqutissartaqarnerannut ilaasut amerliartornerat pingaaruteqartoq. Ilaasut ukiumut 2,2 procentimik amerleriarnerni, periarfissatut ilusiliaq 5 sinneqartoorfiusumik maannakkut naleqassaaq, periarfissatut ilusiliaq 2 ilaasut ukiumut 5,2 procentimik amerleriarnerni sinneqartoorfiussaaq aammalu periarfissatut ilusiliaq 4 ilaasut ukiumut 6,2 procentimik amerleriarnerni sinneqartoorfiussalluni.

10. NAGGASIUTIGALUGU OQAASEQAATIT

Nuummi aamma Ilulissani mittarfii tallineqarlutik pilersinneqarnissaannut Imarpikkoortumik angallannerup Kangerlussuarmit mittarfinnut nutaanut marlunnut taakkununga nuutinneqarnissaa siunertaavoq. Angallannermut tunngavissat annertuut taamaalillutik Kangerlussuup mittarfianit peerneqartussaapput aammalu Mittarfeqarfiit isertitassanut tunngavigisai malunnaatilimmik allannqortussaallutik, tamatuma malitsigisaanik ingerlatsinermi amigartooruteqarfiussalluni. Taamatutaaq Kangerlussuarmi mittarfiup iluarsaassinissamat 400 – 700 mio. koruuninik aningaasaliinerit erniortinneqarsinnaassanngillat nalikilliliivigineqarsinnaassanatillu.

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup naatsuaqqamik eqikkarneqarnerata takutippaa, mittarfik naannerpaajuppat aammalu illuutit atortorissaarutillu annikinnerpaamiitineqarpata, aningaasaliinissamik pisariaqartitsinermit, ingerlatsinermi angusanut aamma aningaasaliinerni maannakkut naliusunut tunngatillugu aningaasaqarnikkut angusat pitsaanerpaajusussaat.

Mittarfii naannerpaat taamaalillutik aningaasaqarnikkut isigalugu iluaqutissartaqarnerpaajugaluartut, mittarfinni naatsuni taakkunani suliaqarnikkut killilersuutaasut eqqarsaatigineqartariaqarput. Mittarfik naannerpaaq 799 meteriusoq taamaallaat timmisartunik mikisunik, soorlu Dash 6 Twin Otter assigisaannillu, sullissiviusinnaavoq.

Mittarfik 1.199 meteriusoq maannakkut Dash 8-200 atorineqartut timmisartuussisarnissaannik qulakkeeriviusinnaavoq, aamma Islandimit timmisartumik aqquteqarnissaanik qulakkeereqataasinnaalluni aammalu mittarfimmi 1.500 meteriusumi, Dash 8-Q400-inut, siunissami Air Greenland-ip aamma Air Iceland-ip timmisartuutaanni ilaalersinnaasunut annertussusiliinissaq pisinnaasaqarnissarlu, qulakkeerneqarsinnaavoq.

Aningaasaliineq, ingerlatsinermi angusat aamma atuussinnaanera, tamatuma kingorna imatut eqikkarneqarsinnaapput:

	S1: 2.810 m	S2: 2.200 m.	S3: 1.500 m.	S4: 1.199 m.	S5: 799 m.
Aningaasaliineq (mio. kr.)	705	649	507	478	373
MIT angusat ajornerulersut	-72	-62	-72	-65	-60
NPV ukiut 25-it ingerlaneranni (mio. kr.)	-364	-174	-208	-107	60
Timmisartuussiviusinnaavoq atorlugu	Imarpik qulaallugu timmisartooq	Imarpik qulaallugu timmisartooq	Dash-8 Q400	Dash-8 200	Dash 8 - 200
Sakkutuut timmisartuussinerat	Aap	Aap	Aap	Ilaatigut	Naamik

Takussutissiaq 19: Kangerlussuarmi mittarfiup siunissaanut periarfissatut ilusiliat tallimat eqikkarneqarnerat